

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY

INFORMÁCIE
SLOVENSKEJ
ŽIVNOSTENSKEJ
KOMORY

VÚB BANKA
VÚB, a.s., generálny partner SŽK

Ročník 15

NOVEMBER - DECEMBER 2014

Číslo 11 - 12

ROK S ROKOM SI PODÁVAJÚ RUKY, JE ČAS HODNOTENIA A PLÁNOV

Vážení čitatelia, členovia a partneri komory! Žijeme hektické predvianočné dni, plné pracovných aktivít, dobiehania toho, čo sme počas roka nestihli. Podvedome sa však už tešíme na krásne vianočné chvíle v kruhu našich najbližších.

Rok 2014 bol podľa mojej mienky rokom neľahkých a veľakrát aj neurčitým. Na živnostníkov, drobných remeselníkov a malé, či stred-

né firmy v zásade vždy najviac dopadajú iniciatívy slovenskej legislatívy. Vo svetle vývoja v okolí našej krajiny (vojna na Ukrajine, kríza v EÚ) však stále akosi prežívame a môžeme byť šťastní, že sa nám vyhýbajú tragické existenčné udalosti. Avšak zaujímavé je to aj tu. Celý rok sledujeme postupné zavádzanie série reštrikčných, sankčných opatrení vlády, ktorá pod rúskom sociálneho štátu lik-

viduje postupne jediný slobodný stav – podnikateľskú vrstvu.

Od zhromaždenia delegátov uplynul už polrok a tak je námiesť hodnotiť doteraz vykonané a vytýčiť plány do nového roka. Najprv bolo potrebné nadviazať nové vzťahy s komorami a organizáciami, zastupujúcimi rôzne podnikateľské štruktúry a predstaviť komoru v novom svetle na kompe-

(Pokračovanie na str. 3)

V čísle:

Dnes na 16 stranách:

- Deklarácia k zákonu o odbornom vzdelávaní (1)
- Rozhovor o zaujímavej spolupráci (3)
- Hlasy z programových konferencií (4)
- Čo nás čaká, čo nás nemie v roku 2015 (5)
- Výzva členom SŽK (6)
- Spoločné želanie (7)
- Hlasujte za nezmysel! (7)
- Budú taxikári raritou? (10)
- Právna poradňa (10)
- U slovenských remeselníkov v Srbsku (13)
- Z analýzy stavu MSP (14)

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

DEKLARÁCIA zo stretnutia predsedov a prezidentov stavovských a profesijných organizácií

Dňa 19. 11. 2014 sa stretli predsedovia a prezidenti stavovských a profesijných organizácií zodpovedných za odborné vzdelávanie a prípravu podľa Zákona č. 184/2009 o odbornom vzdelávaní a príprave a Vyhlášky o stredných školách č. 282/2009.

Cieľom stretnutia bolo poskytnúť informáciu o transformácii stredného odborného vzdelávania a spoločne zaujať stanovisko k novému zákonu o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorého súčasťou je zavedenie duálneho systému vzdelávania.

Na rokovaní predsedovia a prezidenti stavovských a profesijných organizácií konštatovali vzájomnú dohodu v potrebe transformácie odborného vzdelávania a prípravy (OVP), v prijatí nového zákona o OVP, ktorý predpokladá vstup zamestnávateľov do OVP. Vrchol-

ní predstavitelia deklarujú záujem prijať spoluzodpovednosť za zavedenie a realizáciu nového zákona o OVP.

Pre naplnenie vyššie uvedeného je nevyhnutné doriešiť:

1. Motiváciu zamestnávateľov a škôl pre vstup do duálneho systému vzdelávania
2. Vytvorenie podmienok pre zamestnávateľov k zabezpečeniu povinnosti vyplývajúcej z pripravovaného zákona o OVP vrátane vytvorenia Rady zamestnávateľov pre OVP

3. Memorandum o spolupráci medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a stavovskými a profesijnými organizáciami k zabezpečeniu úspešnej aplikácie nového zákona o OVP ako aj celej transformácie OVP

Rastislav MACHUNKA
prezident AZZZ SR

Marián JUSKO
prezident RÚZ

Milan SEMANČÍK
predseda SPPK

Martin HRIVÍK
generálny tajomník SOPK

Peter ČÍČMANEC
predseda SBK

Robert SCHMIDT
podpredseda SŽK

Jaroslav ŠULEK
predseda SLsK

ETICKÝ KÓDEX

Na pôde našej komory sa v ostatnej dobe často skloňuje slovné spojenie etický kódex. Každý má na myslí Etický kódex Slovenskej živnostenskej komory. Je na to dôvod? Kladiem si otázku. ČO JE TO etický kódex? Chceme odpovedať, avšak neviem, kde začať. Komorou alebo spoločnosťou, či naopak – spoločnosťou alebo komorou? Etický kódex totiž vychádza zo spoločnosti, v ktorej žijeme. Podotýkam, že v spoločnosti ľudí.

Kdesi som sa dočítala: Prostredníctvom etického kódexu dáva spoločnosť alebo organizácia na vedomie svojim členom i okoliu, že etika je dôležitou súčasťou jej kultúry a aktivít. Etický kódex je súhrnom morálnych požiadaviek a pravidiel, ktoré majú podobu noriem, princípov a ideálov, podľa ktorých by sa mal riadiť každý člen spoločnosti, ako aj spoločnosť, či organizácia, ako celok vo vzťahu k svojmu externému aj internému prostrediu. Úlohou kódexu je, teda, usmerniť správanie sa ľudí, ako aj spoločnosti ako takej. Etický kódex by mal vystihovať špecifickosť spoločnosti, organizácie, firmy, národné a kultúrne špecifiká a mal by vychádzať z potrieb danej spoločnosti. Medzi základné vlastnosti kódexu patrí jedinečnosť, jasnosť, zrozumiteľnosť, jednoznačnosť, realistikosť. Mal by byť verejne prístupný a kontrolovateľný.

Potiaľto teória. Dočítala som sa síce ešte viac, napríklad, že etické kódexy sa rozdeľujú na aspiračné,

(Pokračovanie na str. 2)

Sviece horia a čaše štrngajú a deti radostou plesajú.

*K šťastiu chýba už iba krok,
krásne prežitie Vianoc a šťastný nový rok.*

*Nech je medzi nami mnoho lásky, radosti a pohody,
nech sme zdraví, šťastní, bohatí
a s úsmevom žneme iba úspechy!*

Členom Slovenskej živnostenskej komory
praje redakčná rada a redakcia Živnostenských novín

ÚRAD KOMORY INFORMUJE

■ **Zo zasadnutia predstavenstva KZK Bratislava.** Členovia predstavenstva a dozornej rady KZK Bratislava prerokovali ťažisko činnosti zložky, a to kvalifikačné skúšky na overenie odbornej spôsobilosti. Odsúhlasili spoločný projekt informovanosti krajských zložiek, ktorý navrhol zástupca KZK Trnava, a to zasielanie zápisníc z rokovaní KZK elektronickou poštou. (m)

■ **Zo zasadnutia predstavenstva KZK Trnava.** Členovia predstavenstva sa okrem iného zaoberali podnetom podpredsedu predstavenstva SZK Ing. Cyrila Kloboušovského a závermi zo zápisnice Dozornej rady SZK. Navrhli, aby bol prijatý postup P SZK na zabezpečenie konsolidácie v hospodárskej oblasti. Konštatovali, že v súčasnosti nie je potrebné zvoľtať mimoriadne zhromaždenie delegátov komory, náročne treba zhodnotiť činnosť SZK na zhromaždení v apríli alebo máji 2015. (sch)

■ **Pracovné stretnutie s ministrom financií.** Dňa 11. 11. sa predseda SZK, v spolupráci so SAMP, zúčastnil pracovného stretnutia s ministrom financií a ďalšími osobnosťami finančníctva a priemyslu. Stretnutie sa konalo v rámci medzinárodného investičného fóra TATRA SUMMIT, na ktorom mali možnosť zástupcovia živnostníkov vystúpiť s kritikou remeselného stavu v podnikaní na Slovensku. (n)

■ **Výjazdové pracovné rokovanie.** Dňa 18. 11. na pracovnom rokovaní vedenia banskobystrickej krajskej KZK v Lučenci, na ktorom sa zúčastnil aj predseda SZK T. Novotný, sa hovorilo o spolupráci vo vzdelávaní v oblasti remesiel. S riaditeľom združenej Strednej odbor-

nej školy v Lučenci Milanom Šebianom boli dohodnuté konkrétne kroky spolupráce a prípravy aktivít pre malé a stredné podnikanie, pre vzdelávanie mládeže a prípravu na osvojenie si remesla v meste Lučenec. (tn)

■ **Odborná konferencia o rozvoji MSP.** V utorok 25. novembra sa v Košiciach konala odborná konferencia o rozvoji malého a stredného podnikania vo východoslovenskom regióne. Organizátormi podujatia boli Hospodárske noviny a regionálna SOPK. Za prítomnosti ministra hospodárstva Pavla Pavlísa aktívne vystúpil aj predseda živnostenskej komory Tomáš Novotný, ktorý kritizoval súčasné pomery v podnikateľskom prostredí a predniesol príklad riešenia daného stavu. Následne bola s Ministerstvom hospodárstva SR rozpracovaná téma uzatvorenia zmluvy o spolupráci so SZK. (n)

■ **Kompetenčné poradenské centrum SZK.** V stredu 4. decembra sa uskutočnilo vo Zvolene, za prítomnosti spolupracujúcich or-

ganizácií, pracovné rokovanie a zakladajúce stretnutie vedení krajských zložiek Banská Bystrica a Nitra **Kompetenčného poradenského centra SZK.** Cieľom tejto aktivity je vytvoriť pre členov komory, ale aj nečlenov - živnostníkov a firmy spoločný priestor na poradenské služby v oblasti legislatívy, vzdelávania, daňových a účtovných problémov a sociálneho zázemia. (n)

■ **Podakovanie.** Predstavenstvo KZK Trnava ďakuje dlhoročnému členovi **Aurelovi Bottovi**, ktorý odchádza z komory z titulu ukončenia podnikania, za dobrú spoluprácu na pôde predstavenstva aj medzi členmi. Predseda KZK Trnava navrhuje Aurelovi Bottovi udeliť čestné členstvo v SZK. (z)

■ **Ukončenie členstva.** Ing. Pavol Pastucha, člen predstavenstva KZK Bratislava oznámil z titulu zmien v rámci svojho podnikania ukončenie členstva v komore. Predseda KZK Bratislava navrhol udeliť zakladajúcemu a dlhoročnému členovi SZK čestné členstvo. (m)

Momentka z odovzdávania osvedčenia úspešným absolventom vzdelávacieho programu *Sladovník-Pivovarník*, ktoré sa konalo 22. 11. na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre (ja)

ETICKÝ KÓDEX

(Pokračovanie zo str. 1)

výchovné a regulačné a podľa subjektu na firemné a profesijné. Ak to všetko zhriem, naša spoločnosť, v ktorej žijeme, ale aj naša komora, s ktorou žije živnostenská obec Slovenska, by mala byť podľa prijímaných kódexov ideálom, ku ktorému by malo smerovať konanie každého z nás. A v prípade profesijnej organizácie, akou je živnostenská komora, by mal etický kódex ochraňovať záujmy slúžiace danému subjektu. Dopĺňam, že nevynímajúc verejné záujmy. A mal by od svojich členov požadovať vyšší morálny štandard a dodržiavanie morálnych noriem vyšších ako normy platiace pre verejnosť.

Ako dodržiava naša spoločnosť etický kódex, aké hodnoty preferuje, o tom je asi zbytočné písať, každý má svoj vlastný úsudok a denne nás o tom, či onom uisťujú verejné médiá. Ako sa správame v rámci ko-

mory, o tom možno diskutovať. Oficiálne niečo očakávame, neoficiálne niečo deklarujeme, v kuloároch prezentujeme vlastné názory aj vlastné postoje.

Nie je mojim cieľom hodnotiť na príklad postoje jednotlivých členov, či ich „poklesky“ voči etickému kódexu. Každý sme si zodpovedný sám za svoje činy. (A o obsahu etického kódexu našej komory môžem iba polemizovať. Rovnako môžeme polemizovať o tom, či hodnotíme jedinca iba podľa jeho bezúhonnosti, alebo podľa jeho výkonov, výsledkov a úspechov.) Dovolím si odpovedať ešte na jednu otázku: ČO NIE JE etický kódex? Alebo čo by nemal byť?

Najvyšším orgánom komory je zhromaždenie delegátov. Výkonným orgánom v období medzi zasadnutiami zhromaždenia delegátov je predstavenstvo, ktoré za svoju činnosť zhromaždeniu delegátov zod-

povedá. Myslím si, že pre riešenie každého problému, ktorý sa dostane na rokovanie predstavenstva by mali byť detailne rozpracované konkrétne zásady, vychádzajúce z osobných etických zásad každého prítomného. Nemôže predseda existovať kompletný a vyčerpávajúci dokument, ten by nemal konca (s našimi komorovými, avšak aj osobnými problémami), lebo žiadny dokument nemôže obsiahnuť všetky možné situácie. Kódex by mal preto ustanovovať, že všetci používajú zdravý úsudok a kladú otázky v prípade, že sú na pochybách. Ak členovia predstavenstva komory skloňujú etický kódex a zásady v ňom prezentované, mali by prijať jednoznačný a jedinečný záver, jasný a zrozumiteľný každému. Znamená to jedno: Byť človekom so svojimi vlastnými etickými zásadami a začať skloňovať vlastný „etický kódex“! V súlade s vlastným svedomím.

Iva Bukvová

KALENDÁR

Na výstavisku Incheba v Bratislave:

ITF SLOVAKIATOUR

21. medzinárodný veľtrh cestovného ruchu

DANUBIUS GASTRO

22. medzinárodný veľtrh gastronómie

POLOVNÍCTVO A ODDYCH

22. medzinárodná špecializovaná výstava

WELLNESS A FITNESS

7. medzinárodná špecializovaná výstava

EXPOSHOP

15. výstava strojov a technológií pre obchody

GASTROPACK

14. výstava obalových materiálov a baliacej techniky

29. 1. - 1. 2. 2015

Na výstavisku AGK v Nitre:

MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA PSOV

10. a 11. 1. 2015

SVADOBNÉ DNI A BEAUTÉ

6. ročník svadobnej výstavy - všetko pre dokonalú svadbu

23. a 24. 1. 2015

AQUA – THERM NITRA

17. ročník medzinárodného odborného veľtrhu vykurovania, vetrania, klimatizačnej, meracej, regulačnej, sanitárnej a ekologickej techniky

10. až 13. 2. 2015

Na výstavisku v Trenčíne:

CELOŠTÁTNA VÝSTAVA POŠTOVÝCH HOLUBOV

Organizátor: Slovenský zväz chovateľov poštových holubov

2. a 3. 1. 2015

BURZA STAROŽITNOSTÍ A GAZDOVSKÉ TRHY

10. a 31. 1. 2015

Na výstavisku v Brne:

HANÁCKÁ NÁRODNÍ VÝSTAVA PSŮ

3. a 4. 1. 2015

MEZINÁRODNÍ VELETRH PRŮMYSLU CESTOVNÍHO RUCHU

Najväčšia prezentácia priemyslu cestovného ruchu s dôrazom na regióny v strednej Európe

REGIONTOUR

Medzinárodný veľtrh turistických možností

15. až 18. 1. 2015

Na otázky redakcie odpovedá Martin Jaroš, Communications Manager, METRO Cash&Carry SR

ČRTÁ SA ZAUJÍMAVÁ SPOLUPRÁCA

Nedávno Slovenská živnostenská komora podpísala s touto spoločnosťou rámcovú dohodu o spolupráci. Manažéri pre komunikáciu Martinovi Jarošovi spoločnosti METRO Cash&Carry SR sme dali priestor, aby cestou Živnostenských novín odpovedal na niekoľko otázok a skonkretizoval tak možnosti spolupráce, ktoré do finálnej dohody pripravujú obe strany.

Na viacerých postoch prezentujete, že spoločnosť METRO je tu pre podnikateľov, či podporu podnikateľského stavu. Môžete to rozviesť bližšie?

- V našej firme si hovoríme, že prosperovať môžeme len vtedy, keď prosperujú aj naši zákazníci. A preto neustále hľadáme nové spôsoby podpory podnikateľského stavu. Aj preto sme s potešením prijali, keď vaša komora oslovila METRO so záujmom o bližšie partnerstvo. Sympatická je akcieschopnosť vedenia komory, z ktorého cítiť veľkú chuť hľadať synergie a pomáhať si navzájom.

Aká je Vaša predstava spolupráce so živnostenskou komorou?

- Najvýznamnejšie podnikateľské združenie a najväčší veľkoobchodník spoločnými silami určite dokážu spraviť veľa pre podporu a rozvoj drobných podnikateľov na Slovensku. Či už v otázke vzájomnej propagácie alebo v spoločnej snahe presadzovať užitočné veci pre zlepšenie prostredia na podnikanie. Všetci totiž vieme, že každú chvíľu sa na nás valí nová regulácia a aj najlepšie mienené zákony vedia skomplikovať život celej spoločnosti. Verím, že vzájomnou koordináciou konštruktívnej verejnej diskusie by sme mohli dosiahnuť užitočné zlepšenie pre všetkých.

Obe strany môžu ťažiť aj zo svojej orientácie na regióny. Štruktúra komory a rozloženie predajní METRO v rámci Slovenska dávajú priestor na to, aby sa mohli rozvíjať spoločne aktivity aj v rámci jednotlivých častí krajiny. Je to prístup, ktorý nám je vlastný a teší nás, že v spádových oblastiach našich predajní budeme mať silných partnerov.

Ako to môže vyzeráť konkrétnejšie, myslím v praxi?

- Napríklad vzájomnou propagáciou. Spoločne môžeme byť silní a je zmysluplné, aby sme si pomáhali ďalej rásť. Časť aktivít sa už spustila a komora sa k nám prihlási ako k partnerovi napríklad na tohtoročnom Agrokomplexe. Podobne sa my chceme hrdo hlásiť ku komore a partnerstvo budeme propagovať v našich predajniach a pri zákazníkych pultoch. Novo registrovanému zákazníkovi ponúkame možnosť súčasne sa prihlásiť za člena komory. Samozrejme, že komoru budeme informovať o rôznych podujatiach, školeniach a vzdelávacích aktivitách, ktoré robíme pre podnikateľov v záujme zvýšenia ich konkurencieschopnosti. Rovnako sa tešíme, že komora bude na oplátku informovať nás o svojich podujatiach a umožní nám zapojiť sa do nich.

V rámci vzájomnej spolupráce sa uvažuje „zatiehnuť“ našich členov do spoločného projektu. Môžete už dnes povedať o tom niečo viac?

- Áno. Črtá sa veľmi pekná spolupráca pri projekte **METRO Dobrý podnikateľ**. V rámci tejto akcie hľadáme a oceňujeme príbehy drobných podnikateľov, ktorí okrem biznis nápadu a odvahy majú aj skutočne dobré srdce a popri práci robia aj niečo navyše pre ľudí okolo seba. V ostatnom ročníku (rok 2014) sme hlavnú cenu odovzdali dvojici bratov, ktorí rozbehli sieť reštaurácií Deaf Kebab, dávajú prácu nepočujúcim a učia zákazníkov prekonávať obavy z komunikačnej bariéry. Tešíme sa, že ďalšie krásne príbehy objavíme aj v spolupráci s členmi živnostenskej komory.

A ešte jedna otázka: Ako počítá dohodu bežný člen – živnostník, napríklad aj ten, ktorý sa nezapojí do spomínaného projektu?

- Pre členov Slovenskej živnostenskej komory pripravujeme spríjemnenie partnerstva aj v podobe jednorazových bonusov pri prvom nákupe. Môže to byť zľava, produkty na dodržanie chladiaceho reťazca alebo kurzy pre kuchárov v gastronomických zariadeniach. Rozsah bonusov práve v tejto dobe finalizujeme a tešíme sa, že už o chvíľu budeme môcť podpísať finálnu zmluvu o spolupráci. Veľmi sa tešíme na spoločnú cestu a podporu slovenských podnikateľov.

(Pripravila –ib–)

ROK S ROKOM SI PODÁVAJÚ RUKY

(Pokračovanie zo str. 1)

tených ministerstiev a ďalších štátnych a regionálnych orgánoch, čo vyžadovalo nemalé časové aj pracovné nasadenie. O mojej činnosti som priebežne informoval členskú základňu aj cestou Živnostenských novín.

Za dôležitý úspech považujem to, že už od leta sa v členskej základni našartovali aktivity viacerých dobrovoľných funkcionárov a zo stoickej nič nehovoriacej pozície sme spoločne prešli k aktívnym programom. Začal sa realizovať projekt STERED o podpore zamestnanosti podnikateľov, nové vzdelávacie programy a kurzy (Sladovník – Pivovarník), výrazne sa rozšírili počty kvalifikačných skúšok, uzatvorili sme memorandá a zmluvy o spolupráci s viacerými komorami a združeniami, v záujme zjednocovania síl podnikateľov. Samostatnou témou sa stali programové konferencie, ktoré vzišli ako moja ponuka v máji na zhromaždení delegátov, a to na základe chronickej kritiky latentného stavu nečinnosti z minulosti. Preto po schválení technicko-organizačného zabezpečenia v predstavenstve sa v septembri postupne realizovali spo-

ločné zasadnutia členov s novým vedením komory (v Trenčíne, Zvolene, Trebišove a Nitre). Myslím si, že ide o vynikajúci spôsob bezprostrednej komunikácie s členmi a splnenie hlavnej úlohy každého predsedu a to načúvania potrieb a očakávaní ľudí. Z rokovaní vzišli konkrétne závery, hovorilo sa o cieľoch, stratégii, vzdelávacích a podnikateľských projektoch, o zapojení sa do operačných programov EÚ a o spoločnom snažení pri ochrane živnostníkov. Závery v súčasnosti spracúvame a bude z nich v krátkom čase konkrétny výstup, ktorý odzrkadlí názory a stanoviská väčšiny členov.

V zmysle môjho prísľubu členskej základni sú programové konferencie prvým krokom v zmene štýlu práce komory. Ich výsledkom má byť celoslovenská prezentačná konferencia, na ktorej bude program predstavený širokej verejnosti. Na to budú nadväzovať workshopy - odborné tematické podujatia pre podnikateľskú verejnosť v záujme rozvoja spolupráce členov.

Je na škodu veci, že spoločne prijaté úlohy niektoré krajské zložky z neznámych dôvodov odignorovali (v Trnave, Bratislave, Prešove a Žiline), čím vlastne preukázali svoj reálny záujem o svojich členov a ich prácu. Dozvedieť sa o živote a aktivitách Slovenskej živnostenskej komory potrebujú viac jej členovia ako funkcionári, ktorí v niektorých krajských zložkách chcú iba v tichosti prežiť - nechcú podporovať rozvoj. Na ilustráciu už v marci 2014 nebol v niektorých krajských zložkách záujem ani o odborné semináre o čerpaní prostriedkov z EÚ na ďalšie programové obdobie.

Úlohou dobrého manažmentu je pre členov vytvoriť priestor pre vzájomnú komunikáciu a seberealizáciu a preto budem osobne a tvrdohlavo navrhovať ďalšie podujatia, lebo si myslím, že môžu byť iba prínosom.

Vážení čitatelia, členovia a partneri komory, milí priatelia, želám vám všetkým pokojné vianočné sviatky a úspešný nastupujúci rok. Vyslovujem vieru, že spoločným úsilím a v jednote prekonáme všetky spory, budeme úspešní a udržíme si najmä dobré zdravie a pokoj.

Ing. Tomáš Novotný

Krátke správy

• Dobré správy z obchodu. Zodpovedné podnikanie je prioritou stratégie Zväzu obchodu a cestovného ruchu SR. Projekt spoločenskej zodpovednosti Na vekú záleží je úspešný. Jeho poslaním je vzdelávanie predajcov tabakových výrobkov, aby sa naučili správne dodržiavať zákon o ochrane nefajčiarov, a tak zabránili predaju tabakových výrobkov neplnoletým. (ts)

• Školenia prinášajú výsledky. Projekt Na vekú záleží postupne za 16 rokov svojej existencie vyškolil viac ako 170-tisíc predajcov tabakových výrobkov na celom území Slovenska. Prostredníctvom rôznych foriem výchovy a používania cieľených pomôcok projekt uľahčuje dodržiavanie zákona. (ts)

• Vlakmi zadarmo. Cestovanie vlakmi zadarmo vstúpilo do platnosti 17. novembra 2014 na základe rozhodnutia Vlády SR a týka sa všetkých vlakov Železničnej spoločnosti Slovensko (ZSSK) a niektorých vlakov, prevádzkovaných spoločnosťou Regiojet. Toto bezplatné cestovanie vlakmi je určené pre vybrané sociálne slabšie skupiny obyvateľstva, medzi ktoré patria malé deti, študenti a dôchodcovia. (re)

• Poslanci rozhodli. Schránkové firmy už na milióny od štátu nesiahnu. Súčasťou verejných zákaziek budú môcť byť od nového roku len tie právnické osoby, ktoré preukážu vlastnícke vzťahy až po úroveň fyzickej osoby. (hn)

• Daňové zmeny zhoršili podnikanie. Prepad kvality podnikateľského prostredia na Slovensku sa v 3. štvrtroku 2014 podľa hodnotení podnikateľov zrýchlil. Informovala o tom Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS). Index podnikateľského prostredia, ktorý pripravuje PAS na základe vlastného prieskumu, klesol oproti predchádzajúcemu kvartálu o 2,58 % na 62,2 bodu. (hn)

• Stavba roka 2014. V celoštátnej verejnej súťaži Stavba roka sa víťazom v kategórii Cena verejnosti 2014 stala rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky, hotel The Grand Víglaš, Zámok Víglaš. Cena bola udelená internetovým hlasovaním širokej verejnosti. V jubilejnom 20. ročníku dostala na internetovom portáli 120 754 hlasov. Porota posudzovala spolu 23 stavebných diel a udelila celkom 12 cien. (p)

• Slovensko sa nezbaví energetickej závislosti. Slovensko, ako aj celá Európska únia sa svojej závislosti na energetických surovinách zo zahraničia nezbavia ani do roku 2040. Taká je predpoveď Medzinárodnej energetickej agentúry (MEA) a súhlasia s ňou (Pokračovanie na nasledujúcej str.)

Krátke správy

(Pokračovanie z predchádzajúcej str.)
aj naši odborníci. V budúcnosti by sme však mali mať viac možností importu ako len primárne z Ruskej federácie. (ak)

• **Máme sa horšie.** Ekonomická situácia na Slovensku sa vyvíja vcelku horšie. Máme sa horšie a bude ešte horšie si myslí si 42 percent oslovených Slovákov, ktorí sa zúčastnili prieskumu (i)

• **Elektrina má zlacnieť.** Domácnosti by mohli v budúcom roku platiť menej za elektrinu, avizuje to Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Vyrátal, že účty za elektrinu môžu mať nižšie v priemere o 5,03 percenta. Väčšina bežných domácností, ktoré žijú v bytovkách a ročne spotrebujú asi 2,5 megawatthodiny elektrickej energie, by tak mohla podľa úradu ušetriť asi 34 eur ročne. Domácnosti, ktoré elektrinou aj kúria, môžu pomýšľať aj na zhruba 150-eurovú ročnú úsporu. (sme)

• **Zmeny na poštách.** List, ktorý má menej ako 50 gramov, dnes pošlete prvou triedou poštu za 65 centov, o niečo ťažšiu zásielku do sto gramov za 80 centov. Ich cena by sa nemala ani v budúcom roku zvýšiť. Za ťažšie poštové zásielky by však ich odosielatelia mali zaplatiť viac. Ráta s tým Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, ktorý určuje ceny poštovného v návrhu, ktorý predložil na pripomienkovanie. (sm)

• **Zabúdate na STK? Pokute sa možno vyhnete.** Jazdenie bez technickej a emisnej kontroly (STK a EK) by sa už nemuselo trestať tak prísne ako teraz. Ak dnes vodičovi vyprší ich platnosť a jazdí bez nich hoci len jeden deň, riskuje vysokú pokutu 166 eur za každú z kontrol. Keď mu chýba STK i EK, postih môže dosiahnuť až 332 eur. Na rokovanie parlamentu poslanci predložili návrh, ktorý by tresty za chýbajúcu technickú a emisnú kontrolu značne zmiernil. Pokutu 166 eur by mali platiť iba právnické osoby, pre ostatných majiteľov áut by sa znížila na 66 eur. Aj tú by však museli uhradiť až vtedy, ak by ani do 30 dní po upozornení okresného úradu nepredložili doklad o absolvovaní STK, respektíve emisnej kontroly. (a)

• **Zníži sa hranica príjmu na hypotéku.** Od januára sa mení výška príjmovej hranice na priznanie zvýhodnenej hypotéky pre mladých zo súčasných 1114,10 eura na 1088,10 eura. Nárok na úrokové zvýhodnenie budú mať tí, ktorých zárobok za predchádzajúci rok bude 1088,10 eura v hrubom. Naposledy sa hranica menila začiatkom októbra, vtedy vzrástla zo sumy 1067,30 eura na 1114,10 eura a táto platí do konca tohto roka. (a)

„O živnostníkov a malých stredných podnikateľov sa v tomto štáte každý zaujíma tesne pred voľbami, a po zvolení každý sľubuje ako fantasticky ich bude podporovať. Nám by však najviac pomohlo, keby sa o nás prestali starať, nepomáhali nám, keby aspoň štyri roky nezasahovali a nič nemenili. Aj pri súčasnom zlom nastavení zákonov, daní a podobne by sa za tú dobu živnostenský stav dokázal vlastnými silami pozviechať a urobil by niečo aj pre našu krajinu.“

(Z relácie *Občan 18. novembra*, v ktorej sa rozprával redaktor rádia Lumen s predsedom SZK Tomášom Novotným o otázkach živnostenského podnikania, daňových odvodoch, licenciách, nových odpisových skupinách a inovatívnych podnikateľských aktivitách v oblasti malého a stredného podnikania.)

HLASY Z PROGRAMOVÝCH KONFERENCIÍ 2014

Cieľ programových konferencií SZK, ktoré sa konali od septembra v jednotlivých krajských zložkách spočíval v pracovných stretnutiach, komunikácii a konzultáciách členskej základne pre hľadanie a určenie rámcových pravidiel a úloh našej stavovskej organizácie. Na konferenciách sa zúčastnili členovia a partneri Slovenskej živnostenskej komory, odborníci, ale aj záujemcovia o členstvo v komore.

Pracovná atmosféra konferencií prevládala v krajských zložkách v Trenčíne, Zvolene, Trebišove a Nitre. Závety možno zhrnúť do záujmu o smerovanie komory, o čerpanie budúcich projektov z Operačných programov, s možnosťou podpory a pomoci komory svojím členom, ďalej o rozvoj vzdelávania a rastu kvalifikácie živnostníkov ako aj zapojenia živnostníkov a malých a stredných podnikateľov do inovácií, start-upov, drobného výskumu, no najmä o vytvorenie spoločnej jednotnej základne pre poradenstvo v rámci komory.

Prinášame niekoľko postrehov účastníkov konferencií:

„Výborná akcia a veľmi potrebná v našich podmienkach. Trenčianske programové konferencie výrazne spojili názory členov našej organizácie a som veľmi spokojný s tým, že po dlhých rokoch stagnácie sa funkcionári a členovia zaoberali tým, čo chce komora robiť do budúcnosti a načo sa zamerať. Víťam takéto stretnutia a verím, že nové vedenie komory vytvorí dobrý program a stratégiu podľa našich námetov.“

Jozef Gerlitz, Trenčín

Živo sa diskutovalo na pôde ZKZ Nitra

„Aj keď som členom Slovenskej živnostenskej komory iba druhý rok, som presvedčený, že každá stavovská či záujmová organizácia musí mať svoje ciele, stratégiu i program, ktorý dlhodobo presadzuje na verejnosti a aj vo svojich radoch. A to mi chýbalo v do-

„Programová konferencia v Nitre ma veľmi potešila a konečne som sa dozvedel o konkrétnych možnostiach a plánoch vedenie komory. Vystúpenia predsedu, ako aj členov predstavenstva SZK boli jasné a myslím, že presne vedia ako komoru rozvíjať. Po disku-

Účastníci konferencie v Trenčíne

(foto -ib-)

terajších dokumentoch i novinách komory. Preto veľmi vítam a budem spolu s ďalšími mojimi kolegami podporovať snaženia nového predsedu a jeho tímu. Veď úlohou každého manažmentu je nastaviť nový stav a rozbehnúť veci, aj keď to časovo vyvoláva prekážky a komentáre ľudí ktorí zásadne nič nerobia. Len tak ďalej, urobme z komory dobrú základňu pre našich živnostníkov!“

Ján Marcin, Košice

sii sa spoločne hovorilo o cieľoch a konkrétnych okruhoch budúceho zamerania a snaženia komory, čo dáva chuť a silu našim členom pracovať. Preto verím, že spoločne možno byť úspešný a je chybou, ak sa niektorí funkcionári i členovia tvária neurčito. Tým len brzdia našu prácu.“

Michal Janek, Nitra

„Keďže už na zhromaždení delegátov ma veľmi zaujalo vystúpenie nového predsedu komory o tom ako treba postupne vytvoriť nové ciele a program, veľmi som očakávala skutočný vývoj v tejto veci, veď v minulosti sa vedenie komory o nás nestaralo a mnohí ani nepoznali predsedu. O to viac som sa potešila, že programová konferencia vo Zvolene bola výborná, plná dobrých riešení a vyvolala veľký záujem našich členov. Dobré boli ponuky zástupcov METRO, ALLIANZ a VUB na spoluprácu a konkrétne informácie vedenia SZK o pripravovaných projektoch a aktivitách. Rada budem prispievať do novej činnosti našej komory a verím, že sa nám bude dariť.“

Zuzana Spodniakova, Banská Bystrica

(foto -ib-)

Prehľad zaujímavých darčiekov štátu podnikateľskému prostrediu. Nech nám slúži ako návod pri uvedomovaní si vážnej situácie a nepreberného množstva zmien, ktoré živnostníkov a malé i stredné firmy čakajú od januára 2015.

ČO NÁS ČAKÁ A NEMINIE

ZMENY

- ✓ šesť skupín odpisovania (namiesto štyroch)
- ✓ pre nevýrobné budovy lehota odpisu 40 rokov
- ✓ zmeny sa vzťahujú už aj na doteraz odpisovaný majetok (od 1. 1. 2015)
- ✓ zrýchlený spôsob odpisov bude len pre vybraný majetok – inak vždy len rovnomerný odpis

V odpisovaní budov a majetku

- ✓ ak firma skončí so stratou, nemôže si odpísať celú kúpnu cenu auta, ale iba 48 tis. eur
- ✓ dôjde k rozporu vo výpočte hodnoty odpisu s riadnym ročným daňovým zúčtovaním

V odpisovaní automobilov

- ✓ možný výber uplatniť pri odpisoch 80 %-ný paušál alebo odpísať presným pomerom podľa miery využívania majetku na podnikateľské a súkromné účely
- ✓ to oslobodzuje od povinnosti dokladovať majetkové využitie

Paušál v odpisovaní majetku

- ✓ ruší sa odpisovanie 7 rokov, ale len na štyri za sebou idúce zdaňovacie obdobia a to rovnomerne
- ✓ dopad aj na straty z rokov 2010 – 2012

Odpisovanie daňových strát

- ✓ ak sa podnikateľ venuje výskumu a vývoju, môže si základ dane znížiť o 25 % hodnoty výdavkov, určených na tento účel a to na základe samostatne vytvoreného projektu

Daňová podpora výskumu

- ✓ právnická osoba s nízkou (podhraničnou), či nulovou daňou za rok 2014 zaplatí určenú sadzbu zálohy dane vopred
- ✓ oslobodené sú nové firmy a chránené dielne

Platby tzv. daňových licencií

- ✓ právne a poradenské služby a štúdie, či projekty budú nákladmi až po ich zaplatení
- ✓ čiastočne sa obmedzuje sprostredkovanie – provízia sa uzná len do výšky 20 % z hodnoty obchodu

Daňové výdavky uznané až po zaplatení

Uplatnenie čiastkového protokolu pri daňovej kontrole DPH

- ✓ v záujme odstránenia zlých dopadov na podnikateľa pri zdĺhavej a komplikovanej kontrole je možné cez protokol DÚ vyplatiť časť nadmerného odpočtu

DPH sa nemení

- ✓ napriek zníženému deficitu štátu a zvyšovaniu výberu daní štátom 20 % DPH ostáva

Informačný systém Sociálne poisťovne

- ✓ SP bude informovať SZČO a živnostníkov o ich povinnosti vzniku a výške odvodov

Spoločnosť s ručením obmedzeným za jedno euro

- ✓ možnosť založiť s. r. o. so základným imanom 1 euro
- ✓ novela Obchodného zákonníka zavádza nové kontraproduktívne
- ✓ definuje sa pojem „krízový stav“ pri disproporcii základného imania k záväzkom, čo je však okamžitý stav u jedného z akcionárov s. r. o.

DOPADY

- ✓ systém zasiahne strednodobé, ale aj dlhodobé finančné plány
- ✓ nepriamo sa zvyšujú dane a znižuje sa budúci rozsah investovania do rozvoja
- ✓ vláda si myslí, že získa v roku 2015 70 mil. eur a viac sa bude smerovať do investícií a nie do administratív

- ✓ vláda chce zabrániť odpisovaniu luxusných automobilov a posilniť výber daní
- ✓ je to boj proti stratám, či nízkych ziskom firiem v dôsledku nákupu drahých áut
- ✓ ide o účtovnícky zmätok, nútiaci podnikateľov vyčíslíť výsledok hospodárenia pred zdanením a potom s ním účelovo testovať tak, aby splnil dosiahnutie výšky na uplatnenie odpisov vo vyššej hodnote ako 48 tis. eur

- ✓ snaha obmedziť daňové úniky a posilniť spravodlivosť
- ✓ výrazné zníženie daňových výdavkov, lebo v reálnom živote sa ťažko preukazuje čo je vo firme na aké účely a v akom pomere

- ✓ štát výrazne obmedzuje metódy vyhýbania sa plateniu dane z príjmov firiem
- ✓ ide o nepravú retroaktivitu, nezhoršuje podmienky, lebo podnikateľom nestanovuje nové povinnosti

- ✓ štát chce takýmto super odpočtom podporiť inovácie, výskum a vývoj v oblasti MSP
- ✓ ide o komplikovaný, avšak málo motivačný systém s veľkou administratívnou záťažou
- ✓ merateľnosť skutočných výsledkov je mizivá

- ✓ cieľom je boj proti daňovým únikom a spravodlivejšie zdanenie obchodných spoločností
- ✓ je to enormná záťaž pre MSP a vedie k ukončeniu podnikania
- ✓ systém funguje nekorektné a núti k tvorbe zisku, pričom zasahuje do vlastníctva firmy

- ✓ obmedzením sa umelo tvoria transakcie na znižovanie daní
- ✓ štát tým postihuje aj poctivých daňovníkov a zasahuje do proporcionality dodávateľsko-odberateľských vzťahov

- ✓ ide o flexibilnejšiu pomoc a plynulé vratky DPH
- ✓ lepší tok financií, avšak možná svojvoľnosť daňového úradu (on rozhodne o možnosti protokolu)
- ✓ poukazujú na nepružnosť postupov a obštrukcie kontrol

- ✓ ide o dodatočné naplnenie štátneho rozpočtu o cca 840 mil. eur
- ✓ rizikom je, že peniaze sa nepoužijú na poskytovanie kvalitných služieb, či zníženie deficitu a podporu podnikateľského prostredia zo straty štátu

- ✓ rozšírenie servisu SP pre živnostníkov, uľahčenie práce a zníženie administratívy
- ✓ - nie sú tým dotknuté ostatné registračné povinnosti živnostníkov

- ✓ vláda sa snaží sprísniť fungovanie s.r.o. a obmedzovať riziká
- ✓ v tejto podobe je však systém neurčitý a neúčinný, vôbec sa nepodobá už overenej rakúskej alebo nemeckej legislatíve
- ✓ firma bude v strate a kríze vždy, keď bude mať viac záväzkov oproti kmeňovému imaniu
- ✓ majitelia takýchto firiem v podstate ani nemôžu s ňou slobodne narábať

Prípravil Tomáš Novotný

Podrobnosti daňových, účtovných, odvodových a odpisových zmien si treba pozorne preštudovať v predpisoch a zákonoch. (Viac nájdete aj na strane 10,11,14.)

Projekt, ktorý pomáha základným školám, rodičom, deťom a spoločnosti

ŽIACI OBJAVUJÚ, ČO IM DOTERAZ BOLO CUDZIE

Čo bolo za čias minulého, väčšinou už zabudnutého režimu užitočné, sa našťastie pomaly vracia. Nielen škola, ale aj rodič – ktorý chce mať zo svojho dieťaťa úspešnú osobnosť, avšak väčšinou iba na základe absolvovania prestížnej strednej alebo vysokej školy – prichádza ku krutej realite. Po ukončení štúdia zaplavujú absolventi škôl úrady práce a na druhej strane v hospodárstve nastáva problém s nedostatkom pracovníkov s odbornými vedomosťami a živiaci sa „iba“ manuálnou prácou. Na trhu práce chýbajú šikovní remeselníci, v službách chýbajú inštalatéri, elektrikári, stolári, ...

Dá sa povedať, že konečne prichádza zásadný zlom. (Aj keď k nemu pravdepodobne musel prispieť ten zákonitý nedostatok odborníkov, lebo tí v mladosti vyučení v dobrom remesle odchádzajú do dôchodku a nemajú svojich nasledovníkov.)

Na základe národného projektu pod názvom **Podpora profesijnej orientácie žiakov**

základnej školy na odborne vzdelávanie (ktorý od spustenia pred vyše rokom sledujeme aj na stránkach Živnostenských novín) sa snaží v súčasnosti na Slovensku päťdesiatka základných škôl zmeniť myslenie žiakov, aj ich rodičov. To, že v ostatných rokoch došlo v spoločnosti k devalvácii manuálnej práce si už uvedomujú aj učitelia na zá-

kladných školách. Absolvent tejto školy chce, často na radu rodičov, ísť iba na vysokú školu, študovať vychytený „moderný“ odbor, bez ohľadu na to, na čo má talent a čo bude po ukončení štúdia robiť. Vďaka realizácii spomenutého projektu dostali základné školy nové vybavenie učebni fyziky, techniky a biológie, či chémie, v ktorých majú

žiaci možnosť rozvíjať pracovné zručnosti. A, ak ich to baví, uvedomiť si, že lepšia, či najmä istejšia budúcnosť ich čaká napríklad aj po vyučení sa v dobrom remesle a aj pri manuálnej práci.

Projekt financovaný z eurofondov zastrešuje **Štátny inštitút odborného vzdelávania** a stojí takmer 20 miliónov eur. Jedným z hlavných zámerov projektu je zvýšiť úlohu školy a školského prostredia na to, aby si dieťa vyberalo na základe informácií, avšak hlavne na základe praktických skúseností, či objavenia svojich zručností, vhodného odborného vzdelania na strednej škole a zvolilo si povolanie, ktoré bude rado vykonávať. V rámci projektu sa realizoval aj prieskum medzi rodičmi, ktorého cieľom nebolo znížiť úlohu rodiča pri výbere budúceho povolania dieťaťa, avšak skôr umožniť dieťaťu dostať sa aj k možnostiam „objaviť“ technické zručnosti. Tie sú totiž podľa prieskumu mnohým deťom celkom cudzie. *Iva Bukvová*

STARTUPAWARDS.SK ZA ROK 2014

Oslava inovácií – možnosť dostať sa medzi slovenských startup Oscarov

Poslednú novembrovú sobotu sa uskutočnilo dlho očakávané vyhlásenie slovenských startup Oscarov za rok 2014, oficiálne nazvané StartupAwards.SK 2014. Vo finále bojovalo v štyroch kategóriách o titul najlepšieho slovenského startupu za rok 2014 12 startupov, v každej kategórii boli traja zástupcovia.

V kategórii Society sa víťazom stal startup CropTek., vďaka ktorému by vám len tak ľahko nemali zhníť alebo vyschnúť vaše rastliny. Michal Truban sa na svojom Twitteri vyjadril, že vďaka CropTeku mu už, ako dúfa, konečne nič nezomrie.

Štvrtého ročníka súťaže o najinovatívnejšiu technologickú firmu sa zúčastnilo 21 tímov s projektmi z užšieho výberu.

StartupAwards.SK je oslavou inovácií, na ktorej sa každý rok oceňuje unikátne spojenie inovatívnych myšlienok s podnikateľským duchom. Konečný výber projektov potvrdzuje, že úroveň inovatívnych technologických firiem na Slovensku sa každý rok zvyšuje.

V kategórii Society sa o ocenenie uchádzal projekt CropTek (inteligentné hydroponické systémy), Eco Capsule (mobilný príbytok) a Youstice (online správa sťažností spotrebiteľov).

V kategórii Science porotu najviac zaujali projekty Biodegradable polymers (biologicky odbúrateľné plasty), Sub-surface heat accumulation (vykurovanie domov akumulovanou slnečnou energiou), Tarquini Leone (analýza pohybu, napríklad golfistov).

V kategórii Art & Design sa o prvenstvo pobili projekty Fosalí (lustre z optických vlákien), GUIDE (interaktívne produktové prezentácie a manuály), tageme lost&found (riešenie pre nájdenie stratených vecí).

A napokon, v kategórii Digital sú do finále dostali projekty Divano (riešenie pre televízne reklamy), Opineon (platforma pre marketingový prieskum), Staffino (zber feedbacku na zamestnancov). *(red.)*

KONFERENCIA ENERGOFUTURA

V dňoch 19. a 20. novembra sa v hoteli Magnus v Trenčíne uskutočnila celoštátna konferencia ENERGOFUTURA 2014, ktorú pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR zorganizoval Národný energetický klastor v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Pre živnostníkov a malých a stredných podnikateľov boli prezentované zaujímavé témy - Operačný program Kvalita životného prostredia a vzorové riešenia v oblasti energetiky a ekológie pre malé a stredné podniky a téma podpory inovácií a zvyšovanie konkurencieschopnosti. Na konferencii vystúpil aj predseda Slovenskej živnostenskej komory Tomáš Novotný, ktorý hovoril o projektovom manažovaní v podmienkach segmentu malých a stredných podnikov. Možnosť bezplatne sa na konferencii zúčastniť využili deväti členovia SZK, zaoberajúci sa danou problematikou. *(tn)*

VÝZVA

Členom Slovenskej živnostenskej komory – podnikateľov, poskytovateľom rôznych služieb, ponúka vydavateľ Živnostenských novín možnosť prezentovať svoje podnikanie a inzerovať ponuky na stránkach našich novín za zvýhodnených podmienok. (Cena za 1/3 strany 220,- eur, za 1/4 160,- eur, v prípade riadkového inzerátu 1 riadok za 3,- eurá. Pri opakovanej inzercii možnosť výrazných zliav.) Bližšie informácie poskytne redakcia Živnostenských novín. *(re)*

Na návšteve v hospodárskej komore v Hodoníne

SPOLOČNÉ ŽELANIE

V prvý novembrový týždeň navštívila delegácia Slovenskej živnostenskej komory (T. Novotný, B. Miko, J. Jasenák) partnerov v Českej republike - Okresnú hospodársku komoru, Hodonín, so sídlom v Kyjove. Na stretnutí nás riaditeľ komory **Michal Švagerka** informoval o poslaní hospodárskej komory v Českej republike. Táto komora zastupuje podnikateľskú verejnosť na základe zákona o hospodárskych komorách Českej republiky a na území štátu podporuje všetky podnikateľské oblasti okrem poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva. Ich poslaním je vytvárať príležitosti na podnikanie, presadzovať a podporovať opatrenia, prispievajúce k rozvoju podnikania v Českej republike, a tým aj k celkovej ekonomickej stabilite štátu. Najväčší rozdiel medzi touto komorou a našou živnostenskou komorou je v tom, že v Českej republike má každá regionálna zložka svoju vlastnú právnú subjektivitu, čím si môže sama požiadať o granty, dotácie, ale aj zúčastňovať sa na zapájaní do

projektov na vlastnú zodpovednosť. Po prvotnom oboznámení sme sa presunuli do obce Milotice v mikroregióne Nový dvůr, ktorý má viac ako 10-ročnú družobnú cezhraničnú spoluprácu s mikroregiónom Bánovecko v okrese Bánovce nad Bebravou. Za toto obdobie sa v rámci projektov vyčerpali z eurofondov desiatky tisíc eur, čo bolo prínosom pre obe strany. Druhý deň nášho pobytu na Morave sme boli oficiálne prijatí starostom obce Milotice **Mgr. Josefom Levekom**, jeho novozvoleným zástupcom Pavlom Poláškom a projektovou manažérkou Jarkou Kundrátovou. Spoločne s predstaviteľmi obce sme navštívili najvýznamnejšie firmy v obci - výrobu okien Eurookna Pražák, vinárstvo Krist a výrobu cestovín a knedlí Lef, s.r.o., Milotice. Na záver našej návštevy bolo spoločne vyslovené želanie, aby sa živnostníci a podnikatelia z oboch krajín, po vzore samospráv, zapojili do projektov cezhraničnej spolupráce v rámci projektov EÚ.

Bohumil Miko

Prijatie na Obecnom úrade v Miloticiach

Prehliadka vo vinárskych závodov Krist, vo výrobní cestovín a knedlí, vo firme Eurookna Pražák (Foto: autor a -jj-)

HLASUJTE ZA BYROKRATICKÝ NEZMYSEL

Po úspešných predchádzajúcich dvoch ročníkoch vyhlasuje **Združenie mladých podnikateľov Slovenska (ZMPS)** po tretíkrát anketu **Byrokratický nezmysel roka 2014** o „anticenu“ za legislatívne opatrenia, ktoré komplikujú život podnikateľom na Slovensku. Od 1. 12. do 22. 12. 2014 môžu záujemcovia dať svoj hlas jednému z desiatich „favoritov“, ktorých tento rok nominovali podnikateľské organizácie na základe podnetov od podnikateľov.

Top 10 byrokratických absurdít

„Dodržiavanie byrokratických nezmyslov, ktoré namiesto zefektívnenia biznisu prinášajú do života iba komplikácie, je kontraproduktívne. Našou snahou je pokúsiť sa

ich zmeniť alebo odstrániť zo zákonov,“ hovorí Ján Oravec, prezident Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS), ktoré je odborným garantom tejto anticeny. Skúsenosti z minulosti a úspechy pri eliminovaní legislatívnych nezmyslov, ako aj nadviazanie diskusie s kompetentnými rezortmi potvrdzujú, že táto iniciatíva má zmysel. „Vďaka predchádzajúcim ročníkom projektu sa podarilo zmeniť niekoľko nezmyslov, ktoré podnikatelia a hlasujúca verejnosť nominovali do prvej desiatky. Verím, že aj tento ročník prispieje k odstráneniu zopár ďalších nezmyslov. Podnikateľské prostredie to síce systémovo z biedy nevytrhne, avšak význam má každé jedno zlepšenie, ktoré bude pre

podnikateľov znamenať o dôvod menej na rozčulovanie a zodpovedných bude motivovať pridať aj ďalšie zlepšenia,“ dodáva Ján Oravec.

Do anticeny Byrokratický nezmysel 2014 nominovali podnikatelia viac ako 52 opatrení. Medzi top 10-timi kandidátmi na víťaza nájdeme napríklad:

- paradox nutnosti uhradiť vysoký administratívny poplatok súdu pri krachu firmy, ktorá krachuje práve preto, že nemá dostatok finančných prostriedkov
- duplicitné vyplňanie údajov v elektronických podaniach na portáli finančnej správy
- administratívnu povinnosť e-shopov nahlasovať informačný

systém Úradu pre ochranu osobných údajov

- nesplniteľné termíny Štatistického úradu, ktorý má prisnejšie lehoty ako daňové úrady
- platenie zdravotných odvodov aj z peňazí vložených do podnikania, ak podnikateľ likviduje firmu

„Výber byrokratických nezmyslov aj v tomto roku odzrkadľuje škálu problémov, s ktorými sa musia podnikatelia vyrovnávať, ak chcú na Slovensku podnikáť a dodržiavať pravidlá,“ dodáva Ján Solík, predseda Združenia mladých podnikateľov Slovenska.

Zoznam kandidátov nájdete a hlasovať môžete na stránke www.byrokratickenezmysel.sk

Istota

pre úspešné podnikanie

Poistenie firemných klientov

Či už podnikáte v malom, alebo vaše podnikateľské plány naberajú vyššie dimenzie, spoľehajte sa pritom na partnera, ktorý vďaka svojej sile a stabilite dodáva istotu podnikaniu úspešných firiem na Slovensku.

- **flexibilná likvidácia poistných udalostí**
- **široká ponuka poistných produktov pre firmy**
- **najdlhšia tradícia v tomto segmente**

www.allianzsp.sk

Infolinka 0800 122 222

Allianz
Slovenská poisťovňa

Otázniky nad nesúlalom novelizovaných legislatívnych predpisov

BUDÚ TAXIKÁRI RARITOU?

V polovici októbra sa stretli bratislavskí taxikári – členovia Cechu Taxi, aby okrem iného prerokovali postup pri realizácii novely zákona o povinnosti používania registračných pokladníc. Vlastne, v čase tohto zasadnutia bola novela zákona ešte pred schvalovaním v parlamente. A hovorilo sa aj o rokovaní priamo na Ministerstve financií SR, ktoré predchádzali prijatiu novely. V pléne rezonovali otázky, prečo musia taxikári používať registračné pokladnice, keď už pred časom museli prijať používanie taxametrov s vydávaním dokladu o prijatej tržbe. Taxikári sa pýtali, či nie sú tieto opatrenia duplicitné a či nemajú opäť iba zvýšiť ich náklady, ktoré sú aj tak vzhľadom na mnohé predpisy a povinnosti vysoké a vzhľadom na tržby na území hlavného mesta často z pohľadu malého podnikateľa neúnosné.

Na rokovaní predstaviteľov Cechu Taxi Bratislava u ministra financií sa v súvislosti s pripravovanou novelou zákona o povinnosti používania registračných pokladníc nehovorilo. Pripravovaná novela mnohých zaskočila.

Novela však svetlo sveta uzrela a „postihnutých“ novými pravidlami sa stalo viacero povolání, nielen taxikári. Bratislavskí taxikári dokonca navrhovali štrajk, či iné upozornenie na nezrovnalosti v zákonoch, ktoré sa od 1. januára 2015 majú dotknúť výkonu ich živnosti. Ich námety a kritika legislatívnych opatrení sa dostali aj do redakcie Živnostenských novín s požiadavkou o probléme písať, upozorňovať kompetentných a zaútočiť na autorov novely.

Redakcia ŽN sa obrátila so žiadosťou o stanovisko k prijatej novele zákona priamo na Ministerstvo financií SR. Pracovníčka daňovej a colnej sekcie, odboru legislatívy finančnej správy a správy daní Ing. Petronela Mastihubová reagovala na požiadavku

o komentovanie povinností, vyplývajúcich pre taxikárov z danej novely konštatovaním, že pre všetkých podnikateľov platia rovnaké pravidlá a pre taxislužbu nee-

hnonline.sk

xistujú zo zákona o ERP špeciálne úpravy. Z materiálu, ktorý umiestnilo ministerstvo financií na svo-

jej webovej stránke vyberáme niekoľko poznámok, ktoré môžu taxikárov navigovať. Avšak s poznámkou, že vec nie je jednoznačná a pravidlá nie sú jasné, aj keď sa 1. január blíži a taxikári sa nevyhnú používaniu elektronických alebo virtuálnych registračných pokladníc. Preto zástupcovia bratislavských taxikárov sú rozhodnutí naďalej o podmienkach rokovať a uviesť na pravú a pre taxikárov prijateľnú mieru nielen používania kontrolných prístrojov, ale aj zabezpečenie kontroly proti únikom daní.

Nasledujúce otázky s odpoveďami sme prevzali s portálu Ministerstva financií SR.

Aké sú obmedzenia používania virtuálnej registračnej pokladnice (VRP)?

Podnikateľ môže používať VRP iba vtedy, ak počet vydaných pokladničných dokladov v jednom kalendárnom mesiaci nie je vyšší ako tisíc za všetky predajné miesta. Ak napríklad podnikateľ v apríli prekročí limit tisíc pokladničných dokladov, v posledný deň mesiaca, to je 31. mája finančné riaditeľstvo ukončí používanie VRP. Podnikateľ začne používať ERP najneskôr od 1. júna (podnikateľ má mesiac na uvedenie ERP do prevádzky) a opätovné používanie VRP nie je možné.

VRP nemôžu od 1. apríla 2015 používať súčasní podnikatelia, ktorí už používajú ERP (nie je možné prejsť na VRP), táto možnosť bude možná až od 1. januára 2016. Pre tých podnikateľov, ktorým vznikne prvýkrát povinnosť evidencie tržieb pri predaji tovaru a pri poskytovaní starých služieb od 1. januára do 31. marca 2015 budú môcť používať VRP až od 1. januára 2016.

Musia virtuálne registračné pokladnice používať lekári alebo taxikári?

Podnikatelia, poskytujúci služby sa môžu s účinnosťou od 1. januára 2015 rozhodnúť, či budú používať ERP alebo VRP. V odpovedi na predchádzajúcu otázku sú však uvedené určité obmedzenia používania VRP, a preto si dotknutý podnikateľ musí sám zvážiť a rozhodnúť, ktorý typ registračnej pokladnice bude pre neho najvhodnejší. Výber ERP alebo VRP platí rovnako pre podnikateľov, ktorí predávajú tovar alebo poskytujú služby. (ib)

PRÁVNA PORADŇA

NEPLATENIE PODĽA PLÁNU

Ak ste boli účastníkom reštrukturalizačného konania, teda riadne a včas ste doň prihlásili svoju pohľadávku, a táto bola správcom reštrukturalizácie zistená, teda, uznaná a reštrukturalizačný plán zahrnul výplatu vašej pohľadávky, či už v celosti alebo aspoň jej časti, máte nárok, aby dlžník v lehotách stanovených reštrukturalizačným plánom plnil vaše nároky z plánu. Nie zriedka sa však stáva, že dlžník sa napriek ozdravnému procesu dostane do omeškania s platbami a vy ste na začiatku. Zákon na takúto možnosť pamätá. Máte možnosť sa aktívne proti takému-to dlžníkovi brániť. V prvom rade sa snažte, aby sa dlžníkov plán stal voči vám neúčinný. K tomu treba

zaslať dlžníkovi výzvu, aby si svoju pohľadávku splnil riadne a včas. Ak dlžník svoj záväzok, určený mu reštrukturalizačným plánom ani 30 dní po doručení výzvy nespĺní, stáva sa reštrukturalizačný plán voči vám neúčinný a môžete sa domáhať svojej pohľadávky v pôvodnej výške a v pôvodnej lehote splatnosti, pričom vám bude patriť i príslušnosť z tejto pohľadávky. Od tohto momentu sa môžete uberať niekoľkými smermi. Prvým je individuálne uspokojenie. To znamená, že budete pohľadávku od dlžníka vymáhať sami, najčastejšie prostredníctvom exekútorského úradu. K tomu, aby ste tak mohli urobiť, potrebujete zaslať spomínanú výzvu a vyzdvihnúť si na súde

v príslušnom reštrukturalizačnom spise zoznam pohľadávok, pričom uložený zoznam pohľadávok je v prípade uplatňovania si individuálnej neúčinnosti zároveň aj exekučným titulom (ak bola dlžníkovi doručená výzva). Ďalšou možnosťou je, že sa obrátite na súd z návrhom na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka a v konkurznom konaní sa budete uspokojovať pomerne s ostatnými veriteľmi, ktorý si rovnako ako vy prihlásia do tohto konkurzného konania príhláškou svoju pohľadávku. K tomuto návrhu na konkurz je potrebné priložiť ako prílohu vykonateľné rozhodnutie súdu, alebo iný podklad, na základe ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia alebo vykonať exekúciu. Mám za to, že tu stačí rovnako doručiť výzvu dlžníkovi a použiť zoznam pohľadávok, uložený na súde v príslušnom reštrukturalizačnom konaní. Ak nemáte vykonateľné rozhodnu-

tie, alebo ak chcete skrátene exekučný titul, máte možnosť priložiť k návrhu na vyhlásenie konkurzu potvrdenie audítora, správcu (zákon neurčuje akého) alebo súdneho znalca o tom, že pohľadávku účtujete v účtovníctve v súlade s právnymi predpismi a v prípade, že ste pohľadávku nadobudli prevodom i potvrdenie o tom, že pohľadávka má doložený dôvod vzniku. Treťou cestou je osobitná dohoda s dlžníkom, zriadenie nového splátkového kalendára alebo uznanie dlhu dlžníkom, prípadne i s doložkou vykonateľnosti (osvedčená notárom). V každom prípade treba ostať aktívny pri domáhaní sa svojich nárokov. Žijeme zložitú dobu, kde prežijú len tí aktívni, ktorí však vykonávajú svoje kroky v súlade s právnym poriadkom. Právne nedokonalosti v týchto konaniach nemajú priestor.

JUDr. Erik Bilský

ZMENY V ODPISOCH MAJETKU

Parlamentom schválená novela zákona o dani z príjmov prináša od 1. 1. 2015 zmeny v odpisovaní hmotného majetku

Rozšírenie počtu odpisovných skupín zo štyroch na šesť

Jednou z najväčších zmien, ktorú novela zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov prináša, je rozšírenie počtu odpisovných skupín. Súčasné štyri odpisovné skupiny sa od roku 2015 rozšíria na šesť. V dvoch nových odpisovných skupinách bude doba odpisovania hmotného majetku 8 rokov a 40 rokov.

Zrýchlená metóda odpisovania len pre majetok zaradený do odpisovanej skupiny dva a tri

Podľa súčasne platného znenia zákona o dani z príjmov je možné, ak sa tak daňovník rozhodne, odpisovať zrýchlenou metódou odpisovania ktorýkoľvek majetok. Podľa novely bude možné používať zrýchlenú metódu odpisovania len pre majetok zaradený do druhej a tretej odpisovanej skupiny. Všetok ostatný majetok bude možné odpisovať len rovnomernou metódou odpisovania.

Obmedzenie zahrňovania odpisov luxusných automobilov do daňových výdavkov

Odpisy osobných automobilov so vstupnou cenou 48 000 eur a viac budú za určitých podmienok zahrňované do základu dane len v obmedzenej výške. Dôležitá bude

výška základu dane daňovníka. Ak bude v dôsledku týchto odpisov príliš nízka, daňovník bude musieť v daňovom priznaní vykonať neúčtovnú úpravu základu dane.

Nájomné pri operatívnom lízingu luxusných osobných automobilov nebude vždy v plnej výške daňovým výdavkom

Pri operatívnom lízingu osobných automobilov so vstupnou cenou 48 000 eur a viac môže byť u nájomcu toto nájomné zahrňované do základu dane len v obmedzenej výške, resp. v nadväznosti na nájom takýchto automobilov bude musieť nájomca zvyšovať základ dane. Limitovaná výška nájomného zahrňovaná do základu dane bude 14 400 eur ročne na jeden luxusný automobil. Rozhodujúci pre prípadnú úpravu základu dane ale bude vzťah medzi výškou základu dane daňovníka a výškou limitovaného ročného nájomného.

Odpisy majetku, ktorý má charakter využívania na osobnú potrebu, bude potrebné krátiť

Pokiaľ ide o odpisy majetku, ktorý bude mať charakter využívania na osobnú potrebu, od roku 2015 odpisy tohto majetku nebude možné za určitých okolností zahrňovať do základu dane v plnej výške. Podobné obmedzenie sa bude uplatňovať aj na ostatné výdavky

súvisiace s majetkom charakteru osobnej spotreby. Maximálna výška odpisov zahrňovaných do základu dane pri majetku charakteru osobnej spotreby bude 80 percent, ak daňovník nepreukáže vyšší podiel jeho využívania na podnikateľské účely.

Zrušenie lízingovej metódy odpisovania pri finančnom lízingu a obmedzenie zahrnutia odpisov do daňových výdavkov pri majetku poskytnutom na operatívny lízing

V súčasnosti sa majetok obstaraný formou finančného lízingu odpisuje počas doby trvania prenájmu. Od roku 2015 bude táto lízingová metóda odpisovania majetku obstaraného formou finančného prenájmu zrušená. Takto obstaraný majetok sa bude odpisovať rovnako ako každý iný majetok, tzn. po dobu odpisovania prislúchajúcu konkrétnej odpisovanej skupine. Pri operatívnom lízingu budú odpisy takéhoto majetku u prenajímateľa daňovo uznaným výdavkom najviac do výšky príjmov z tohto prenájmu.

Obmedzenie zahrnutia zostatkovej ceny do daňových výdavkov pri predaji vybraných druhov majetku

Novela prináša aj obmedzenie zahrnutia zostatkovej ceny majetku do daňových výdavkov pri jeho predaji. Toto obmedzenie sa bude vzťahovať na konkrétne druhy majetku, medzi ktoré budú patriť predovšetkým rôzne dopravné prostriedky, nevýrobné budovy a stavby. Zostatková cena pri ich predaji bude daňovo uznaným výdavkom najviac do výšky príjmov z tohto predaja. V nadväznosti na viaceré zmeny v zákone o dani z príjmov, pri ktorých dochádza k úprave výšky odpisov zahrňovaných do základu dane, sa tiež spresňuje chápanie zostatkovej ceny majetku na účely zákona o dani z príjmov.

Povinnosť prerušiť uplatňovanie odpisov hmotného majetku, ktorý sa nepoužíva na podnikanie

Nemenej dôležitou zmenou v novelizovanom zákone o dani z príjmov bude aj povinnosť daňovníka prerušiť uplatňovanie odpisov hmotného majetku v ďalších presne vymedzených prípadoch. Jednou zo situácií, ktorá bude znamenať prerušenie uplatňovania odpisov, bude nepoužívanie majetku na podnikanie. Druhá súvisí s častou zmenou zdaňovacieho obdobia. Opačným prípadom bude zákaz prerušenia uplatňovania odpisov v súvislosti s daňovou kontrolou.

Novela prináša aj obmedzenie zahrnutia zostatkovej ceny majetku do daňových výdavkov pri jeho predaji. Toto obmedzenie sa bude vzťahovať na konkrétne druhy majetku, medzi ktoré budú patriť predovšetkým rôzne dopravné prostriedky, nevýrobné budovy a stavby. Zostatková cena pri ich predaji bude daňovo uznaným výdavkom najviac do výšky príjmov z tohto predaja. V nadväznosti na viaceré zmeny v zákone o dani z príjmov, pri ktorých dochádza k úprave výšky odpisov zahrňovaných do základu dane, sa tiež spresňuje chápanie zostatkovej ceny majetku na účely zákona o dani z príjmov.

PRERUŠENIE ODPISOVANIA MAJETKU

Novelou zákona o dani z príjmov sa pridávajú ďalšie prípady, kedy bude daňovník povinný prerušiť uplatňovanie odpisov majetku, napríklad ak ho nebude používať na podnikanie.

Povinnosť prerušiť uplatňovanie odpisov hmotného majetku v presne vymedzených prípadoch

Daňovník môže dobrovoľne prerušiť uplatňovanie odpisov hmotného majetku na jedno celé zdaňovacie obdobie alebo viac celých zdaňovacích období. V ďalšom zdaňovacom období daňovník pokračuje v odpisovaní tak, ako by nebolo prerušené, pričom celková doba odpisovania

sa predlžuje o dobu prerušenia odpisovania. Prerušenie odpisovania si však nemôže uplatniť daňovník – fyzická osoba, ktorý si uplatňuje paušálne výdavky podľa § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z. z.

o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), ktorý vedie odpisy len evidencne a o túto dobu nemôže lehotu určenú na odpisovanie hmotného majetku predĺžiť.

V novelizácii sa pridávajú dva prípady, kedy má daňovník povinnosť prerušiť uplatňovanie odpisov hmotného majetku. Táto povinnosť prerušenia odpisovania hmotného majetku sa ale nevzta-

huje na daňovníkov, ktorí uplatňujú úľavu na dani. Ide o daňovníka, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci obsahujúcej úľavu na dani a daňovníka, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení poskytnutia stimulov (§ 30a a 30b zákona o dani z príjmov).

Odpisovanie hmotného majetku je daňovník povinný prerušiť aj v nasledujúcich dvoch prípadoch:

1. Ak v zdaňovacom období hmotný majetok nevyužíval na zabezpečenie zdaniteľných príjmov, je povinný v tomto zdaňovacom období prerušiť uplatňovanie odpisovania hmotného majetku. Výnimkou je hmotný majetok poistného a rezervného charakteru nevyhnutný na zabezpečenie prevádzky hmotného majetku v používaní.

2. Ak má počas dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov v dôsledku zmien zdaňovacích období (z kalendárneho roka na hospodársky rok a naopak) tri zdaňovacie obdobia. K prerušeniu uplatňovania odpisovania všet-

kého hmotného majetku dôjde v zdaňovacom období, ktoré začína dňom v poradí druhej zmeny zdaňovacieho obdobia. Prerušenie uplatňovania odpisovania bude trvať až do toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom od poslednej zmeny zdaňovacieho obdobia uplynie dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

Nemožnosť prerušiť odpisovanie hmotného majetku v súvislosti s daňovou kontrolou

Novelizovaný zákon o dani z príjmov stanovuje aj prípady, kedy sa prerušenie uplatňovania odpisov hmotného majetku uplatniť nemôže. Uplatnenie prerušenia odpisovania alebo zrušenie prerušenia odpisovania hmotného majetku nie je možné uplatniť pri výkone daňovej kontroly. Rovnako nie je možné prerušiť odpisovanie alebo zrušiť prerušenie odpisovania hmotného majetku ani prostredníctvom dodatočného daňového priznania za zdaňovacie obdobie, za ktoré bola vykonaná daňová kontrola.

VEĽKÁ ODVODOVÁ REFORMA

(Na nižších odvodoch získa 627-tisíc zamestnancov, Pravda.sk, 1. 12. 2014, Branislav Toma)

Od januára 2015 sa spustí veľká odvodová reforma. Novinky v odvodoch navrhnuté vládou schválili poslanci minulý týždeň. Ľuďom s nízkymi a strednými príjmami vzrastú čisté mzdy. Nižšie zdravotné odvody budú platiť ľudia s mesačným platom do 568 eur v hrubom. Najviac, až o 32 eur v čistom, si polepšia ľudia poberajúci minimálnu mzdu, ktorých súčasný čistý príjem stúpne z 307 na 339 eur za mesiac.

Reforma má za cieľ znížiť dlhodobú nezamestnanosť. Má podporu odbornej verejnosti a je zároveň v prospech zamestnávateľov, keďže im na základe novinky klesnú náklady práce na zamestnancov. Aby na zmeny nedoplatilo zdravotníctvo, náklady na reformu v sume 146 miliónov eur plánuje vláda naliať do zdravotníctva cez zvýšené náklady na poistencov štátu.

Je možné, že na základe reformy klesne nezamestnanosť. Nárast čistých plátov spolu s dočasných ponechaním dávok môže presvedčiť ľudí, aby išli pracovať čo i len za minimálnu mzdu. Za minimálnu mzdu pritom na Slovensku už teraz pracuje okolo 100-tisíc ľudí. „Hlavné podniky nachádzajúce sa v regiónoch s nižšou nezamestnanosťou majú problém nájsť dostatok zamestnancov ochotných pracovať za minimálnu mzdu,“ hovorí Ľuboš Sirota, prezident Asociácie personálnych agentúr. Od začiatku budúceho roka budú môcť ľudia viac ako rok bez práce po nástupe do zamestnania poberať aj časť sociálnych dávok v prípade,

ak ich mesačný príjem bude do 760 eur v hrubom. „Z hľadiska rastu zamestnanosti je najzaujímavejšie zavedenie súbehu mzdy a dávky v hmotnej núdzi. Toto opatrenie môže naozaj zvýšiť ochotu ľudí pracovať,“ uviedol Sirota. Podľa prepočtov ministerstva práce v roku 2015 dostane rodina s dvoma školopovinnými deťmi 410 eur v prípade, ak sú obaja rodičia bez práce. Ak sa jeden z rodičov zamestná za minimálnu mzdu vo výške 380 eur v hrubom, čistý mesačný príjem rodiny stúpne na 664 eura. Viac ako rok bez práce je na Slovensku dlhodobo viac ako 200-tisíc ľudí.

Za plat 305 eur v čistom je podľa analýzy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť ochotných na Slovensku pracovať priemerne 8 z 10 žien so základným vzdelaním, ale prácu za 500 eur by prijalo už 90 percent žien s nízkym vzdelaním. „Ľuďom s nižším vzdelaním, ženám a starším stačí aj slabší impulz. Práve na nich by sa preto mohla sústrediť pozornosť politikov,“ povedal po zverejnení štúdie Michal Horváth,

hnonline.sk

člen rozpočtovej rady. Okrem rešpektovaného slovenského ekonóma znížiť odvody pre ľudí s nízkymi plátmi Slovensku dlhodobo odporúča aj Medzinárodný menový fond či Európska komisia.

Pri schvaľovaní odvodovej reformy poslanci schválili aj jeden pozmeňujúci návrh opozičného poslanca Jozefa Mihála. Firmy od začiatku roku 2015 budú musieť zdravotným poisťovňam nahlasovať všetkých zamestnancov so zníženými odvodmi. V prípade vytvorenia nového pracovného miesta je termín na prihlásenie osem pracovných dní. Zároveň nárok na odpočítateľnú položku sa nebude zamestnancom znižovať za obdobie

praceneschopnosti či materskej dovolenky. Mihálovi sa však vládnych poslancov nepodarilo presvedčiť, aby sa znižovanie odvodov týkalo aj živnostníkov alebo ľudí pracujúcich na dohodu.

Za schválenie odvodovej reformy v parlamente hlasovalo 91 vládnych aj opozičných poslancov, ďalších 40 sa zdržalo a proti bol len Ivan Švejna z MOSTU-HÍD. „Ako právnický ekonóm nemôžem súhlasiť s tým, že zdravotné poistenie má byť pre ľudí s minimálnymi mzdami úplne zadarmo, lebo fungovanie zdravotníctva aj tak niekto musí zaplatiť,“ povedal Švejna.

(Redakčne krátené)

POLEPŠIA SI AJ ŽIVNOSTNÍCI

(Dávky budú vyššie. Pre lepšie zarábajúcich, Pravda.sk, 28. 11. 2014, autor Peter Csernák)

Od januára sa zvýšia dávky z nemocenského poistenia. Vzrastú maximálne sumy, ktoré môžu dostať chorí ľudia a ženy na materskej dovolenke. Zvýšenie dávok sa však dotkne len tých lepšie zarábajúcich.

V prípade, že je niekto práceneschopný, Sociálna poisťovňa mu po splnení podmienok vypláti nemocenskú dávku. V prvých troch dňoch dosahuje 25 percent hrubej mzdy, od štvrtého dňa je to 55 percent z platu. Mamičky na materskej dovolenke zase dostávajú 65 percent svojej hrubej mzdy. Lenže tieto dávky sa počítajú maximálne z 1,5-násobku priemernej mzdy spred dvoch rokov. To znamená, že ak niekto ochorí v tomto roku, dostane v prípade 30-dňovej práceneschopnosti maximálne 655 eur. Maximálne materské zase dosahuje v 30-dňovom mesiaci 774 eur.

Na budúci rok sa už bude maximálna výška dávok odvíjať z priemernej mzdy z roku 2013. Najvyššia možná suma nemocenskej dávky za 30 dní preto vzrastie na 670 eur a maximálne materské na 792 eur.

Tohto zvýšenia sa však dočkajú

len tí ľudia, ktorých plat presahuje 1,5-násobok priemernej mzdy, čo je 1236 eur. „V období január až september 2014 bol priemerný počet poistencov, ktorí odvedli poistné na nemocenské poistenie zo sumy vyššej ako 1,5-násobok priemernej mzdy takýto: 3485 samostatne zárobkovo činných osôb, 248 219 zamestnancov, 647 dohodárov a 17 dobrovoľne poistených osôb,“ vraví riaditeľ komunikačného odboru Sociálnej poisťovne Peter Višváder. Všetci ostatní si platia odvody z nižšej sumy, to znamená, že dávky sa im budú naďalej počítať z ich skutočného platu. A ak im plat nevráťol, nezvýši sa im ani dávky.

Viac peňazí dostanú len tí poistenci, ktorým dôvod na poskytnutie dávky vznikne až v budúcom roku. „Od 1. 1. 2014 sa nebudú zvyšovať nemocenské dávky priznané do 31. 12. 2014. To znamená, že napríklad žena, ktorej bolo

priznané materské v roku 2014 a jej hrubý príjem v rozhodujúcom období dosahoval dvojnásobok priemernej mesačnej mzdy, bude aj po 1. 1. 2015 poberať materské z maximálneho denného vymeriavacieho základu platného do 31. 12. 2014,“ povedal Višváder. Platí totiž, že všetky nemocenské dávky sa počas celého trvania nároku na ne vyplácajú v takej výške, v akej boli priznané.

Polepšia si aj živnostníci. Keďže väčšina z nich si platí odvody z mi-

nimálneho vymeriavacieho základu, ktorý sa každoročne zvyšuje, na budúci rok budú mať nárok aj na vyššie dávky. Ak živnostník, ktorý si platí minimálne odvody, bude chorý 30 dní, dostane na budúci rok nemocenskú dávku vo výške 227 eur. Tento rok by dostal o šesť eur menej. Aj tu platí, že vyššie budú len tie nemocenské dávky, ktoré Sociálna poisťovňa prizná až v budúcom roku. Tie tohtoročné sa zvyšovať nebudú.

hnonline.sk

VINOHRADNÍCKE SÚDY A SANKCIE

Úryvok z pripravovanej knihy *Malokarpatské vinohradnícke právo*, autor Mgr. Michal Franko, PhD.

Záležitosti, týkajúce sa vinohradov a sporov vo vinohradoch v malokarpatskej oblasti súdilo tzv. slávne perecké právo - hlavný vinohradnícky súd. Predsedali mu vinohradnícki majstri. Tento súd sa nazýval aj „*slovutné perecké právo*“. Vinohradníckemu súdu predsedali vinohradnícky majster s prísediacimi, čiže súdne právomoci vykonávali kolektívne.

Zo stredoveku sú známe dve základné formy vinohradníckych súdov - hlavný a o niečo starší, výročný. Výročný súd mohol súdiť aj samotného vinohradníckeho majstra a ostatných úradníkov vinohradníckeho úradu. Činnosť malokarpatských vinohradníckych súdov však bola v 17. storočí relatívne neefektívna, pretože väčšina sporov skončila u mešťanostu alebo na mestskom súde.

Rozhodovanie vinohradníckych súdov zjednocoval vrchný vinohradnícky súd. Niekoľko prípadov, kedy sa vinohradník odvolal až k tomuto súdu je už zo 16. storočia. Jeden z väčších sporov bol v Modre medzi Tomášom Fuckerom a Andrejom Krausom. Išlo dedičský spor, a dotýčny sa sporili aj o výnosné vinohrady. Obe sporné strany sa neuspokojili s rozhodnutím modranského mestského súdu a preto sa odvolali až do Bratislavy.

Na základe Rudolfovho privilégia sa v roku 1607 Modra stala slobodným kráľovským mestom. V súdnych záležitostiach sa riadila tavernikálnym právom, čo bola pre obyvateľov vyššia odvolacia inštancia.

Uznesenia a rozsudky vinohradníckeho súdu sa zapisovali do vinohradníckych kníh. Tieto záznamy poskytujú zaujímavý pohľad na vtedajšiu právnu prax, ale predovšetkým na previazanosť vinohradníckych a mestských súdov.

Zo 17. storočia sa zachovalo niekoľko zápisov, ktoré hovoria o „rôznych grobiánskych veciach“ na súdoch. Zápisy obsahujú výzvy na urovnávanie sporov a pobádajú k „bratskej láske a porozumeniu“ medzi magistrátom a vinohradníckymi majstrami. Vďaka nim pozorujeme postupný zánik autonómie malokarpatských vinohradníckych úradov a súdov, a zbytočný zápas o opätovné získanie moci a niekdajšej vážnosti vinohradníckych majstrov.

Priestupky a tresty

Zaujímavé je sledovať tresty, ktoré udeľovali vinohradnícki majstri za rôzne priestupky a porušenia ustanovení vinohradníckych poriadkov. V malokarpatskej oblasti vládli okrem vína aj peniaze. Priestupky sa trestali výlučne peňažnými pokutami. Doposiaľ nemáme žiadne zmienky o tom, že

by sa za nejaký priestupok udelil primárne telesný trest. V malokarpatských vinohradníckych poriadkoch úplne absentujú telesné a hrdelné tresty, ktoré by zasahovali do telesnej integrity vinníka, alebo tresty, ktoré by významnou mierou postihovali jeho osobnú slobodu. Na druhej strane sa však peňažné pokuty udeľovali niekedy aj za tie najmenšie priestupky. Množstvo priestupkov sa nedostalo ani pred vinohradnícky súd, pretože vinohradnícky majster pokutoval vinníka ihneď na mieste. Vinohradnícke poriadky za väčšinu priestupkov neuvádzajú výšku pokuty, preto často dochádzalo k dohode a kompromisom medzi vinohradníckym majstrom a previnilcom, z čoho ťažili obe strany. Previniel radšej zaplatil vyššiu pokutu na mieste, akoby sa mal ťahať po súdoch, platil súdne trovy a byť možno aj odsúdený. Mestské magistráty však takéto postupy a „dohody“ zakazovali, pretože aj im plynula časť z vybraných pokút a takto prichádzali o peniaze.

Vinohradnícky súd mal oprávnenie dočasne obmedziť osobnú slobodu za účelom zabezpečenia prítomnosti podozrivého do objasnenia a rozhodnutia v spornej veci. Toto obmedzenie figuruje iba v mladších vinohradníckych poriadkoch. Napríklad, keď bol na Morave vinohradník odsúdený na smrť, popravu odsúdeného musel uhradiť žalobca alebo sa na popravu skladala celá komunita vinohradníkov i mestská rada. Poprava znamenala značne vysoké finančné náklady. Musel sa vyplatit kat, postaviť šibenica a zaplatiť všetky výdavky spojené s popravou a pohrebom vinníka. Malokarpatskí vinohradníci a mestské rady tamojších miest na to išli pragmatickejšie - prispôsobili vinohradnícke poriadky tak, že zrušili hrdelné tresty a previnielc platil im, miesto toho, aby oni platili za jeho popravu.

V štatútoch Bratislavy z roku 1683 sa spomína možnosť zame-

niť si u nemajetných zlodějov peňažnú pokutu za desať palíc. V štatútoch z Pečeníc z roku 1828 sa tak isto spomína zámena peňažnej pokuty za palicovanie, čiže za telesný trest. V niektorých vinohradníckych poriadkoch z územia Slovenska sa zbežne nachádzajú zmienky o telesných trestoch, sú však skôr kuriozitou ako pravidlom. V 17. storočí známe malokarpatské vinohradnícke mestá Sv. Jur, Modra a Pezinok s titulmi slobodných kráľovských miest mali aj právo meča, teda hrdelnú právomoc. Avšak ani z tohto obdobia nie sú zmienky o tom, že by sa za nejaký zločin, primárne týkajúci sa vinohradov, udelil hrdelný trest. Samozrejme, že za ťažké zločiny, ako bola napríklad vražda vinohradníka, už hrdelný trest hrozil.

Stredoveké výročné súdy vinohradníkov a mladšie hlavné vinohradnícke súdy ešte disponovali hrdelnou právomocou. Vinohradnícke súdy na Morave ukladali tresty smrti, mrzačiacie tresty, peňažné a pracovné pokuty. V stredoveku mali samotné viničné hory autonómnou hrdelnú právomoc. Na novozaložené viničné hory často hrdelná právomoc neprechádzala a jej vykonávanie sa dostalo pod politickú kontrolu pozemkovej vrchnosti alebo mesta, ku ktorému vinohrady patrili. Za menej závažné trestné činy sa v stredoveku ukladali mrzačiacie tresty a neskôr alternatívne peňažné pokuty. Napríklad rozsudok, pri ktorom sa mala odsúdenému uťáť pravá ruka sa dal zmeniť tak, že namiesto straty ruky zaplatil určenú sumu peňazí alebo vosku. Keď však určenú sumu nezaplatil v stanovenom termíne, bola mu ruka bez milosti odťatá. Staré vinohradnícke právo uvádza, že pocestnému človeku bolo dovolené počas dažďa zobrať si z vinohradu jeden viničný štek, ktorý mohol použiť ako oporu pri chôdzi. Keď však zobrať štek a nepoužil ho ako oporu pri chôdzi, alebo zobrať dva či viac štekov, bol považovaný za zlodēja a jeho trest bol stanovený tak, že mal zaplatiť päť funtov vosku. Ak peniaze nemal, čo sa samozrejme často stávalo, išlo o pocestného alebo žobráka, odťali mu ruku. Jazdcovi na koni, ktorý prešiel cez vinohrad a poškodil ho, hrozil často telesný trest, niekedy pozmenený tak, že jazdec prišiel o svojho koňa a musel nahradiť všetky vzniknuté škody. V takomto prípade vinník obdržal ešte pomerne dobre, keď ostal bez koňa so všetkými končatinami.

Za závažnejšie trestné činy sa už udeľovali tresty smrti, vykonávané rôznymi spôsobmi. Dnes sa nám niektoré prečiny, za ktoré sa v stredoveku ukladal hrdelný trest,

môžu zdať až banálne a ich potrestanie príliš drastické. Napríklad za krádež troch drevených viničných štekov, odrezanie štepu alebo krádež hrozna v čase oberačky, podľa niektorých vinohradníckych poriadkov už hrozil trest obesením, sťatím, či upálením za živa. Pred vykonaním rozsudku smrti často kat zlodějovi najskôr uťal pravú ruku. Trest smrti hrozil aj za posunutie hraničného kameňa, ktorý označoval hranice vinohradu. Upálenie za živa hrozilo podľa moravského vinohradníckeho práva za rezanie štepu z cudzieho vinohradu a ich nepovolený predaj. Odfatie ruky alebo trest smrti hrozili dokonca aj za urážku cti vinohradníka a za bitky, či rôzne zvady a nadávanie vo vinohradoch. V rakúskom i moravskom vinohradníckom práve existovali ustanovenia, uvádzajúce, že keď vo vinohrade niekto fyzicky napadol vinohradníka a tento sa ubránil, a pritom násilníka ťažko zranil alebo usmrtil, nemusel sa pred nikým spovedať, ani pred zemepánom, vinohradníckym majstrom či súdom. Dotýčny vinohradník sa mal následne kajať a poprosiť Boha o odpustenie. Vo vajnorskom poddanskom poriadku z polovice 15. storočia existujú podobné tvrdé ustanovenia, zamerané na ochranu života a majetku. Ak sa nejaká osoba priblížila v noci k domu sedliaka, a sedliak ju zbadal, mal na neznámeho zakričať, prípadne sa opýtať „wer stet da?“ („kto je tu?“ alebo „kto tu stojí?“). Ak sa mu nedostalo žiadnej odpovede, mohol neznámeho usmrtiť bez akejkoľvek ujmy. Poriadok doslova uvádza, že ak sedliak pristihol niekoho neohláseného a neznámeho vo svojom dome, mohol s ním jednať ako so „škodlivým človekom“, čo pre neznámeho neveštilo nič dobré. Sedliak mal právo dotýčného na mieste usmrtiť. Po jeho usmrtení ho mal chytiť za nohy a vyviešť v noci zo svojho domu na ulicu, kde mu mal dať tri denáre na srdce alebo na ranu, ktorú mu spôsobil. Tie tri denáre predstavovali odpustok a znak kajania sa sedliaka. V rakúskych poddanských a vinohradníckych poriadkoch sa často uvádza, že denár sa mal položiť na krvácajúcu ranu a telo zlodēja musel sedliak za nohy odtiahnuť na ulicu a hodiť ho psom a sviniam, ktoré sa už oňho „postarali“. V inom prípade mohol sedliak telo odtiahnuť pred richtárov dom a tam ho uložiť na schoď, aj s denárom na smrteľnej rane. V stredoveku mali sedliaci niekedy spravodlivosť vo vlastných rukách, sami si takýmto spôsobmi chránili život a majetok.

V rámci realizácie projektu, zaoberajúceho sa implementáciou úspešných modelov z efektívneho riadenia miestneho hospodárstva zo Slovenska a Slovinska začal Cech zváračských odborníkov, člen KZ SZK v Trnave, úzko spolupracovať s odborníkmi v Srbsku. Ako styčné centrum bola vybrané pôsobisko zrekonštruovaného Remeselného domu v Báčskom Petrovci.

Z materiálov Cechu zváračských odborníkov redakcia vybrala a spracovala nasledovný článok.

Pri oslavách 170 rokov od založenia prvého Združenia remeselníkov v Báčskom Petrovci je nevyhnutné spomenúť si na rozvojovú cestu remeselníctva slovenského obyvateľstva, vtedy pre nich v novej krajine - Dolnej zemi. Historické fakty hovoria, že Báčsky Petrovec osídlili prvé slovenské kolónie v roku 1745. Zaoberali sa ovčiarskym a poľnohospodárstvom, z ktorého sa postupne vyvíjali remeslá, nevyhnutné pre poľnohospodárstvo.

Prvé remeslá vyrástli z potrieb a niektorým sa naučili priamo v no-

vom regióne. Na počiatku bolo remeselníkov veľmi málo. Svedčia o tom aj historické fakty, keď pri stavbe petrovského kostola v roku 1823 neboli v Petrovci remeselníci, ktorí by mohli pracovať na stavbe tohto objektu, nebolo murárov, tesárov ani sklenárov. Všetky remeselnícke práce na kostole realizovali Nemci z okolitých dedín, počnúc hlavným projektantom a staviteľom Jakubom Šmausom po majstra stolára Hofmana. Vtedy si petrovské obyvateľstvo uvedomilo, že ich synovia by sa mali okrem poľnohospodárstva zaujímať aj rôzno-

... a dbajú o tradície. Na snímke vpravo Ivan Zabunov, člen správnej rady DUZ/družstva za rozvoj zvárania, Mgr. Jana Radakovič, riaditeľka Akadémie ženského podnikania a Jozef Jasenák, predseda CZO a člen predstavenstva SZK

nicu a zabezpečovania výhodných miest na veľtrhoch.

V roku 1844 združenie organizuje týždenné trhy a o štyri roky neskôr prvýkrát veľtrh, na ktorom správa futockého panstva pripravila veľkú hostinu (pečeného vola, 500 litrov vína a 500 pagáčov). Na veľtrhu 10. apríla 1848 Petrovec dostal privilégium stať sa mestom – opidumom, v ktorom možno organizovať trhy a veľtrhy.

Cechová organizácia remeselníkov zastupovala záujmy jednotlivých remesiel, mala veľké zásluhy v zdokonaľovaní remeselníckej výroby a pomáhala svojim členom v prípade zdravotných problémov.

Začiatkom druhej polovice 19. storočia, keď sa k moci dostávalo kapitalistické hospodárstvo Rakúska, cechy začali rozvoj hospodárstva brzdiť, čo viedlo k zmenám cechových pravidiel, a cechy sa často aj rušili. V roku 1884 vyšiel nový zákon o remeselníctve. V ňom namiesto cechovej organizácie bolo záväzná sa pripojiť k združeniu. Tie sa mali však formovať jedine v prípade, keď na pracovnom trhu remeselníci chýbali. Zákon reguloval vzťahy medzi

majstrom a pomocníkom, pozíciu učňa, spôsob ochrany práv remeselníkov aj vzťahy medzi združeniami. Po zrušení cechovej organizácie a formovalo sa Združenie petrovských remeselníkov (pravdepodobne v roku 1886).

Vďaka evidencii v daňových knihách združenia petrovských remeselníkov máme dnes možnosť vidieť koľko bolo v tej dobe remeselníkov a učňov (20 obuvníkov, 16 krajčírov, 14 kováčov, 6 tesárov, 4 stolári, 2 klobúčnici, 1 pekáč, 1 murár atď). Najstarší zachránený záznam pochádza zo stretnutia petrovských remeselníkov 9. januára 1898. Je napísaný dvojazyčne – v maďarskom a slovenskom jazyku. V zázname je opísaná problematika zasadnutí, čo je „naplácanie“ členstva, prihlasovanie a odhlasovanie učňov, aká je finančná situácia združenia a i iné záležitosti.

Remeselníci sa zapájali aj do kultúry. V roku 1866 boli medzi hercami aj petrovskí remeselníci. Veľkou udalosťou v roku 1897 bolo založenie knižnice petrovských majstrov. Farár Juraj Mrva bol jeden z tých, ktorí darovali knižnici

U SLOVENSKÝCH REMESELNÍKOV V SRBSKU

mi remeslami. Bola to iniciatíva za rozvoj remeselníctva v Petrovci.

V roku 1842 dostali petrovskí majstri (bolo ich do sedemdesiat) cechovú privilégium a na základe nej sa začali združovať a riadiť sa spoločnými pravidlami. Vznikajúce združenia remeselníkov mohli mať učňu, ktorí po vyučení získali titul „kalfa“. A na základe praktickej skúsenosti, ktorú mohli získať v nie domácom prostredí, boli vyhlásení za majstrov a stali sa riadnymi členmi združenia. Už v roku získania privilégium boli v Petrovci obuvníci, kováči, krajčíri, kožušníari, klobúč-

nici, tesári, murári, tkáči a knihári. (Koncom 1842. roku v Petrovci žilo 6066 obyvateľov v 886 domoch.)

Prvé volebné zhromaždenie organizovali petrovskí remeselníci už 17. júla 1842. Zvolili si predsedu združenia a poručníkov, prijali cechové pravidlá a toto tento predstavuje začiatok organizovanej spolupráce petrovských remeselníkov, od ktorého ubehlo 170 rokov. Začiatok organizácie sa však nezaobišiel bez nepríjemností a hádok medzi petrovskými majstrami, zvlášť okolo výberu poručníkov, vplyvu remeselníkov na cechovú poklad-

svoje knihy. Knižnica predstavovala miesto stretávania sa remeselníkov, mohli si tu prečítať noviny, odborné časopisy a brožúrky v slovenskom jazyku.

Po prvej svetovej vojne, a pripojení Vojvodiny k novej vlasti Slovákov, tu nastáva nový hospodársky a sociálny život. Na remeselníkov vplýval rozvoj priemyslu, aj v negatívnom zmysle, lebo zanikli niektoré remeslá. Konkurencia napríklad vytlačila obuvníkov a krajčírov, v nevďačnej pozícii boli aj tesári, či murári. V rokoch 1936 a 1937 petrovskí krajčíri organizovali protesty, žiadali lepšie pracovné podmienky, kratší pracovný čas a vyššie platy. Vojnová situácia však primäla zamestnávateľov opätovne prijať do práce aj tých, ktorí pre protest dostali výpoveď. V ťažkých časoch okupácie na strane štátu boli medzi prvými remeselníci a ich synovia. Mnohí z nich v bojoch položili svoje mladé životy.

V povojnovom období priemyselného rozvoja Juhoslávie boli v oblasti remeselníctva charakteristické dve oblasti – sociálnu a súkromnú. Prijatie nového zákona o remeselníctve v roku 1949 a prechod na

nový priemyselný systém, konkrétne na socialistické riadenie, pomohlo remeselníkom napredovať. Otvárali nové predajne, zvyšovali počet zamestnancov (v Petrovci 141 remeselníkov). Združenie remeselníkov však už nepracovalo tak ako pred a počas vojny.

Organizovanejšie sa správalo od roku 1968, keď došlo k transformácii združenia do obecného združenia remeselníkov štyroch obcí - Báčskeho Petrovca, Kulpína, Hložan a Maglića.

V roku 2009 prišli niektorí podnikatelia s myšlienkou založiť nové združenie, ktoré predlži tradíciu združovania remeselníkov - podnikateľov. Súčasné Združenie podnikateľov Petrovec má viac ako 130 členov (z toho 30 žien) rôzneho zamerania. Podnikateľom poskytuje servis, chráni ich činnosť a zveľaduje ich prácu. Snaží sa nadviazať lepšiu komunikáciu z lokálnou samosprávou a spoločnými silami prispieť k rozvoju hospodárska petrovskej obce a lepšiemu životu občanov.

Z analýzy stavu malých a stredných podnikov

POTREBA RIEŠIŤ PODPORU EXPORTU

Malé a stredné podniky tvoria 99,9 percentný podiel z celkového počtu podnikateľských subjektov, v podnikovej ekonomike poskytujú pracovné príležitosti 71,8 percenta aktívnej pracovnej sily a podieľajú sa 55,1 percenta na tvorbe pridanej hodnoty.

Základným kvantitatívnym ukazovateľom, ktorý odráža aj celkovú kvalitu podmienok na podnikanie je početnosť malých a stredných podnikov. V roku 2012 bol podľa údajov Štatistického úradu SR po prvýkrát zaznamenaný celkový pokles počtu malých a stredných podnikov.

Na konci roka 2012 bolo z celkového počtu podnikateľských subjektov 97 percent mikropodnikov, 2,4 percenta malých podnikov a 0,5 percenta stredných podnikov. V súvislosti s poklesom zamestnanosti a následnou zmenou kategorizácie sa znížila početnosť malých podnikov – právnických osôb oproti predkrízovému roku 2008 o takmer polovicu. V kategórii podnikateľov - fyzických osôb je od roku 2009 zaznamenaný kontinuálny pokles početnosti (medziročný pokles o 3,7 %), kategória podnikov – právnických osôb dosahuje rast (medziročný rast 7,1 %), aj keď tento je tvorený iba nárastom v kategórii mikropodnikov.

Podiel malých a stredných podnikov na celkovom objeme realizovaných tržieb a stavebnej produkcie sa v roku 2012 pohyboval v intervale od 31,8 percenta v priemysle do 87,7 percenta vo vybraných trhových službách, pričom tržby malých a stredných podnikov v posudzovaných odvetviach zaznamenali v bežných cenách medziročný rast. Dosiah-

niki na základe posledných dostupných definitívnych ročných údajov z roku 2011 svoje postavenie mierne posilnili, keď podiel týchto podnikov na celkovom vývoze sa medziročne zvýšil na 31,7 percenta a na celkovom dovoze na 44,9 percenta. Naďalej však platí, že táto kategória je doménou veľkých podnikov. V roku 2011 predstavoval vývoz malých a stredných podnikov do krajín mimo Európskej únie iba 10,6 percenta.

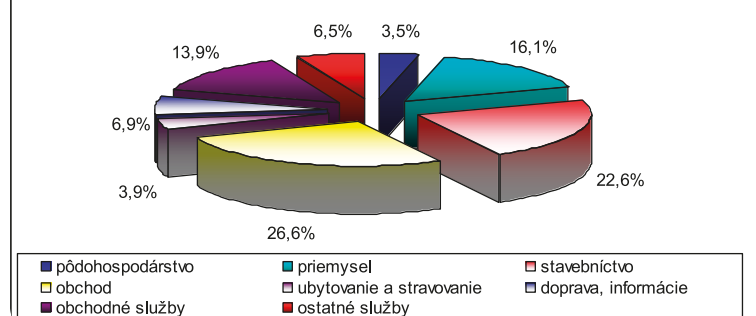
Výsledky vybraných finančných ukazovateľov poukazujú na výraznejší dopad zmien slovenského hospodárstva na sektor malých a stredných podnikov. V roku 2011 vyznačovalo len 56,1 percenta malých a stredných podnikov (účtujúcich v podvojnóm účtovníctve) kladný hospodársky výsledok, čo je o 4,4 p. b. menej ako v roku 2008. Znamená to, že dane z príjmov platí iba približne polovica týchto subjektov.

Malým a stredným podnikom sa nedarí dosahovať predkrízové hodnoty ani v oblasti ekonomickej efektívnosti a úrovni zhodnotenia majetku. Zaznamenané stredné hodnoty rentability tržieb (2,0 %) a rentability aktív (0,03 %) týchto subjektov v roku 2011 boli nižšie oproti roku 2010, ako aj roku 2008. Stredná hodnota miery zadlženosti aktív MSP sa vyvíja blízko hornej hranice odporúčanej úrovne primeranosti (v roku 2011 dosiahla 66,8 %). Malé podni-

katelov, tvorili 71,8 percentný podiel na zamestnanosti v podnikovej ekonomike a 59,5 percentný podiel na celkovej zamestnanosti v hospodárstve Slovenska. Zamestnanosť malých a stredných podnikov medziročne poklesla o 0,2 percenta. Oproti predkrízovému roku 2008 zamestnávali malé a stredné podniky v roku 2012 pokles o takmer 46 tisíc zamestnancov. Z pohľadu jednotlivých veľkostných kategórií a právnych foriem sa na celkovej zamestnanosti v podnikateľskom sekto-

podnikov, čím sa má naplniť Tematický cieľ 3 „Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP“ prostredníctvom investičnej priority „Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie“. Špecifickým cieľom investičnej priority je podpora internacionalizácie MSP a vytváranie nových obchodných modelov. Podrobnejšie je podpora internacionalizácie MSP a podpory ich exportu rozpracovaná v materiáli Stratégia vonkajších ekonomických vzťahov Sloven-

Štruktúra živnostníkov podľa jednotlivých odvetví v roku 2012

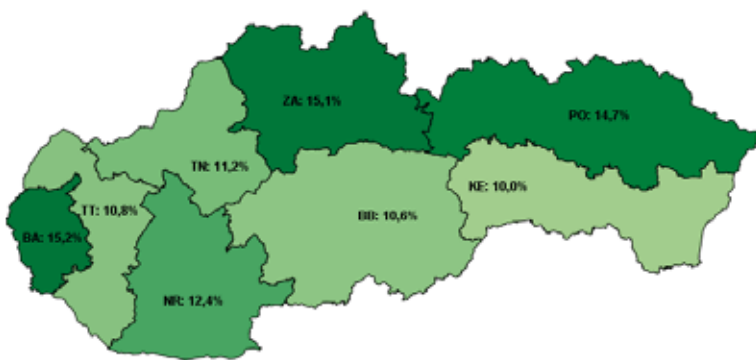
re v roku 2012 podieľali fyzické osoby – podnikatelia 36 percentami, malé podniky 21,9 percent (pričom mikropodniky 11,7 %), stredné podniky 14 percentami a veľké podniky 28,2 percent.

V nadväznosti na skutočnosť, že MSP sú významným prvkom tvorby nových pracovných miest, je nevyhnutné hľadať riešenie zvýšenia rastu ich produktivity práce a celkovej konkurencieschopnosti. Vzhľadom k uvedenému treba riešiť podporu exportu malých a stredných podnikov ako aj ich

skej republiky na obdobie 2014 – 2020.

V rámci priemyselnej politiky možno konštatovať, že najväčším ťahúňom slovenskej ekonomiky, respektíve slovenského hospodárstva naďalej ostane strojársky priemysel – konkrétne automobilová výroba. Na toto odvetvie sa napája elektrotechnický priemysel, ktorý cez subdodávateľov vyrába a dodáva káblové zväzky. Na odvetvie automobilovej výroby sú napojení aj subdodávateľia strojárkej výroby. Aj z pohľadu malého a stred-

Regionálna štruktúra živnostníkov podľa krajov SR

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. 39-112-1788/2013, vyhotovené NARMSP na základe údajov ŠÚSR.

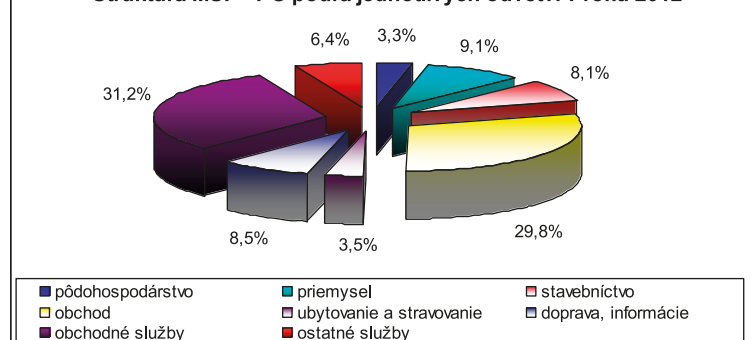
nutý podiel malých a stredných podnikov na uvedených ukazovateľoch v roku 2012 je však stále nižší ako v predkrízovom roku 2008.

V zahranično-obchodnej výmene tovarov si malé a stredné pod-

niky dokonca presahujú odporúčajú hodnotu primeranosti (70 %) a dosahujú vysokú miery zadlženosti aktív.

V roku 2012 malé a stredné podniky, vrátane fyzických osôb – pod-

Štruktúra MSP - PO podľa jednotlivých odvetví v roku 2012

Zdroj: Štatistický úrad SR, spracované NARMSP

internationalizáciu. V rámci navrhovaného Operačného programu výskum a inovácie pre obdobie 2014 – 2020 sa uvažuje o podpore aktivít zameraných na internacionalizáciu malých a stredných

podnikania bude potrebná zmena podnikateľského prostredia, nakoľko počet týchto podnikov klesá.

(Z materiálu Ministerstva hospodárstva SR, krátené, -jj-)

MAXIMÁLNA VÝŠKA NEMOCENSKÝCH DÁVOK SA OD JANUÁRA ZVÝŠI

Od januára sa zvyšuje maximálna výška nemocenských dávok. Dôvodom je zvýšenie maximálneho úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenskej dávky.

Zvýšenie maximálneho denného vymeriavacieho základu

Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikne po 31. decembri tohto roka, Sociálna poisťovňa vypláti nemocenské maximálne vo výške približne 693 eur mesačne pri 31-dňovom mesiaci a vo výške 670 eur mesačne pri 30-dňovom mesiaci. Pri uplatnení nároku na nemocenské do 31. decembra tohto roka dosahuje maximálna výška nemocenského približne 677 eur pri 31-dňovom mesiaci a 655 eur za mesiac, ktorý trvá 30 dní.

Dôvodom zvýšenia maximálnej výšky nemocenských dávok je, že maximálny denný vymeriavací základ, resp. maximálny úhrn denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenskej dávky sa zvýši zo sumy 39,6987 eura na 40,6357 eura. Informoval o tom hovorca Sociálnej poisťovne Peter Višváder.

Materská dávka pri jej priznaní od 1. januára budúceho roka dosiahne najviac približne 819 eur mesačne pri 31-dňovom mesiaci a 792 eur pri 30-dňovom mesiaci. Do konca tohto roka je pritom maximálna výška materskej dávky pri 31-dňovom mesiaci 800 eur a pri 30-dňovom mesiaci 774 eur.

Zvýši sa materská aj nemocenské

Najvyššia možná suma ošetrovného pri ošetrovaní člena rodiny za 10 dní trvania od začiatku budúceho roka dosiahne 223 eur, kým v súčasnosti je to 218 eur. Nemocenské a ošetrovné na jeden kalendárny deň predstavujú 55 % denného vymeriavacieho základu, pri materskej dávke je to 65 % z denného vymeriavacieho základu.

Vzhľadom na zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu na rok 2015 zo sumy 402,5 eura na 412 eur sa od 1. januára budúceho roka zvyšuje aj minimálny denný vymeriavací základ slúžiaci na výpočet nemocenských dávok. Kým pre rok 2014 predstavuje 13,4167 eura, od 1. januára 2015 to bude 13,7334 eura.

„Výška nemocenského vypočítaného z minimálneho vymeriavacieho základu platného pre rok 2015 bude pri 31-dňovom mesiaci približne 234 eur (pri 30-dňovom 227 eur), v roku 2014 je to pri 31-dňovom mesiaci približne 229 eur a pri 30-dňovom mesiaci 221 eur,“ uviedol Višváder.

Materská vypočítaná z minimálneho vymeriavacieho základu platného v roku 2014 je 270 eur pri 31-dňovom mesiaci (resp. 262 eur pri 30-dňovom mesiaci), v roku 2015 bude približne 276 eur pri 31-dňovom mesiaci (resp. 268 eur pri 30-dňovom mesiaci). Ošetrovné z minimálneho vymeriavacieho základu je v roku 2014 za 10 dní vo výške 74 eur, v roku 2015 bude 76. (Zdroj: SITA)

Z jedného prieskumu

HOTOVOSŤ JE ŠPINAVÝ ZLOZVYK

Z výskumov vyplýva, že dve tretiny Európanov sú presvedčené, že hotové peniaze sú špinavé, ale ťažko sa tohto zlozvyku vzdávajú a len jedna pätina z nich si po použití hotovosti umyje ruky. Štúdia, zahŕňajúca viac ako 9 tisíc spotrebiteľov z 12 krajín Európy ukázala, že Európania sa nedokážu zbaviť zlozvyku platiť špinavými peniazmi, aj keď ich považujú za menej hygienické ako držadlá v prostriedkoch verejnej dopravy alebo verejne ponúkané potraviny, ako napríklad oriešky v baroch.

Tri štvrtiny Európanov, ktorí sa zúčastnili štúdie, súhlasia s tým, že by si pri používaní peňazí mali dávať pozor, pretože sa na nich môžu vyskytovať choroboplodné zárodky. Závety výskumu však hovoria, že ruky si skôr umývame po iných činnostiach, akými sú dotyk so zvieratami (46 %) alebo cestovanie verejnou dopravou (36 %). Prvotný výskum uskutočnený v roku 2013 zistil, že priemerná európska bankovka obsahuje až 26 tisíc zdraviu škodlivých baktérií. V novom prieskume síce respondenti uznávajú zdravotné riziká, ktoré so sebou používanie hotovosti nesie, avšak v celej Európe majú od slov ešte veľmi ďaleko k činom – nič pre zmenu nerobia. Tento rozpor je najväčší v Maďarsku a Francúzsku.

Psychologička Donna Dawson k nechuti zbaviť sa zvyku platiť hotovosťou poznamenáva: „Peniaze vo forme hmatateľných bankoviek a mincí sú tým najočividnejším znakom našej ekonomickej sily a osobného úspechu, a preto si ľudia neradi vytvárajú a uchovávajú negatívne predstavy spojené s peniazmi. Dôvodom onoho veľkého rozporu môže byť chýbajúce „prepojenie“

- síce si uvedomujeme, že na peniazoch sa usádzajú choroboplodné zárodky, ale choroby si s peniazmi nespájame. Je to podobné, ako s obavami vo vzduchu, ktorý dýchame – nevidíme ich, a tak nad nimi nemáme žiadnu moc. Myšlienka, že môžeme riadiť svoj život, je pre človeka veľmi silným motivačným faktorom. Pociť kontrolu je však často iluzórny – toho, čo nemáme vo svojej moci, je veľa, napríklad práve baktérie, ktoré nevidíme. Až 40 % respondentov uznáva, že neovplyvnia to, kto s ich peniazmi manipuloval pred nimi, a preto sa mnohí z nás snažia nemyslieť na veci, nad ktorými nemáme kontrolu. To, že peniaze sú špinavé, nás síce trápi, avšak obava na „rebríčku hrozieb“ rýchlo klesne.“

Prieskum zistil, že takmer štyria z desiatich tvrdia, že by boli ochotní urobiť vo svojom živote aspoň jednu malú zmenu smerom k väčšej čistosti, a väčšina z nich uvádza, že kvôli lepšej hygiene by dali prednosť karte alebo bezkontaktné platbe pred hotovosťou.

Dr. Jim O'Mahony, docent prírodných vied na Cork Institute of

Technology v Írsku, vyhlásil: „O súvislosti peňazí s hygienou sa vie už dlho. Dokonca existujú historické záznamy o tom, že vidiečania verili, že peniaze nejako môžu za morové epidémie v Anglicku, a dávali mince do korýt naplnených octom, aby sa očistili. V posledných rokoch sa uskutočnil rad vedeckých štúdií, ktoré preukázali, že na bankovkách a minciach sa vyskytujú baktérie a ďalšie mikróby. Ľudia síce uznávajú, že manipulácia s peniazmi prináša riziko, avšak v praxi hygienické návyky nedodržiavajú. Ako ukázali štúdie, európska bankovka obsahuje 26 tisíc bakteriálnych kolónií. To je potrebné mať na pamäti a myslieť na to, že používanie hotových peňazí možno považovať za potenciálne rizikóvu záležitosť – rovnako ako napríklad chytenie kľúčiek záchodových dverí, či dotýkanie sa držadl na eskalátoroch.“

Chris Kangas, riaditeľ divízie bezkontaktných platieb spoločnosti MasterCard Europe, dodal: „Tým najzrejmejším záverom štúdie je, že navzdory vedomiu nevýhod hotovosti z hľadiska hygieny, majú Európania problém zbaviť sa zlozvyku. Bezkontaktné platobné metódy sú nielen moderným spôsobom platieb, ale prispievajú k eliminácii niektorých baktérií a choroboplodných zárodkov.“

(Spracované z tlačových podkladov MasterCard Europe, -ib-

Adresár SZK

Predseda SZK

Ing. Tomáš Novotný, MBA
Tel.: 0910 961 141
e-mail: predseda@szk.sk
uradkomory@szk.sk

Úrad SZK v Žiline

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
Tel./fax: 041/76 45 195
e-mail: uradkomory@szk.sk
Anna Sklenárová

Kancelária úradu komory v Bratislave

Račianska 71, 832 59 Bratislava
Tel./fax: 02/44 46 14 00
e-mail: riaditel@szk.sk
Vladimír Mička

Krajská zložka Bratislava

Račianska 71, 832 59 Bratislava
Tel./fax: 02/49 24 65 88
02/44 44 22 05
e-mail: kzkbratislava@szk.sk
Vladimír Mička, predseda
Mgr. Daniela Jaslovská

Krajská zložka Banská Bystrica

Študentská 12, 960 01 Zvolen
Tel.: 0905 310 587
e-mail: kzkbystrica@szk.sk
Juraj Lalík, predseda
Jana Hrašková

Krajská zložka Košice

Kukučínova 23, 040 01 Košice
Tel./fax: 055/69 41 736
e-mail: bohacik@szk.sk
Ervin Boháčik, predseda

Krajská zložka Nitra

Vajanského 1, 949 01 Nitra
Tel. 0905 220 937
e-mail: szkznitra@gmail.com
Ing. Beáta Gajdošíková,
predsedníčka
Ing. Jozef Kupča, PhD.

Krajská zložka Prešov

Čapajevova 21, 080 01 Prešov
Tel.: 0908 991 481
Juraj Drál, predseda
e-mail: kzkpresov@szk.sk
Ing. Vladimír Fedor

Krajská zložka Trenčín

Rastislavova 1298/2, 957 04 Bánovce nad Bebravou
Tel.: 0905 671 568
0905 305 344
e-mail: kzktrnecin@szk.sk
Bohumil Miko, predseda

Krajská zložka Trnava

Hlavná 17, 917 01 Trnava (prízemie – átrium)
Tel./fax: 033/55 12 720
e-mail: szktrnava@centrum.sk
Ing. Robert Schmidt, predseda
Helena Schmidtová

Krajská zložka Žilina

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
Tel./fax 041/764 51 95
e-mail: uradkomory@szk.sk
pavol.visnovsky@c-cw.sk
Ing. Pavol Višňovský, predseda

Výhodný **PROFIÚVER** € a **FLEXIÚČET** 👤 pre členov SŽK

Profiúver so 100 % zľavou za poskytnutie – úspešné podnikanie s VÚB bankou

Prostredníctvom **bezúčelového Profiúveru** od VÚB banky prefinancujete prevádzkové a strednodobé podnikateľské aktivity od nákupu zásob, materiálu, surovín, DPH, colných poplatkov a preddavkov až po investície do hnutelného či nehnuteľného majetku určeného na podnikanie. Získate ho **bez poplatku** až do výšky 170-tisíc eur v kontokorentnej forme so splatnosťou do 12 mesiacov alebo v splátkovej forme so splatnosťou do piatich rokov. Na schválenie úveru vám stačí predložiť daňové priznanie a účtovné doklady za posledné účtovné obdobie a potvrdenia o výške daňovej povinnosti. Úver, zabezpečený len blankozmenkou, vám následne banka schváli už do 24 hodín.

Navyše pre našich klientov pravidelne pripravujeme aj predschválené úvery až do výšky 35-tisíc eur. Nezáleží na tom, ako dlho podnikáte. Stačí aktívne využívať podnikateľský účet aspoň 6 mesiacov a môžete získať predschválený podnikateľský úver.

Bežný účet na 1 rok zadarmo – mať osobné a firemné financie vo VÚB banke sa oplatí

Ak si zriadite popri firemnom účte aj osobný Flexiúčet, jeho vedenie v cenovej úrovni 1 až 3 budete mať ako členovia komory na prvý rok zadarmo. Osobným účtom ušetríte nielen na ročnom poplatku, čo je až 60 eur, ale aj ďalšími benefitmi. V prípade, že si potrebujete peniaze požičať ako fyzická osoba, máte k dispozícii aj Osobnú úverovú linku s predschváleným úverovým rámcom, ktorý sa dá čerpať bez jedinej návštevy banky či predkladania dokladov. Použiť ho môžete prostredníctvom kreditnej karty ako povolené prečerpanie alebo bezúčelový spotrebný úver.

V prípade, že je váš osobný účet vedený v inej banke a chcete ho zmeniť, VÚB banka jeho zrušenie vybaví bezplatne za vás a na váš nový Flexiúčet presunie aj všetky pôvodné trvalé príkazy či inkasá.

Kompletné informácie o ponuke získate v ktorejkoľvek pobočke VÚB banky, na službe KONTAKT 0850 123 000 alebo na www.vub.sk.

VÚB BANKA

S vami myslíme na budúcnosť